

SAMHÄLLSNYHETER I TRADITIONELLA OCH DIGITALA MEDIER

UR SVENSKARNA OCH INTERNET 2023

ETT KAPITEL UR SVENSKARNA OCH INTERNET 2023

Det här är ett kapitel ur Internetstiftelsens årliga undersökning *Svenskarna och internet 2023*.

Den fullständiga rapporten består av tio kapitel och innehåller massor av information om svenskarnas digitala tillvaro och internetvanor. I år täcker rapporten områden som integritet, övervakning, hållbarhet, sociala medier, näthat, e-böcker, poddar, webbläsare, samhällsnyheter och mycket mer.

Hela rapporten hittar du på webbplatsen:

<https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2023/>

Om Internetstiftelsen och Svenskarna och internet

Internetstiftelsen är en oberoende, affärsdriven och allmännyttig organisation. Vi verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället. Vi ansvarar för internets svenska toppdomän .se och sköter drift och administration av toppdomänen .nu. Intäkterna från affärsverksamheten finansierar en rad satsningar i syfte att möjliggöra att människor kan nyttja internet på bästa sätt, och stimulera kunskapsdelning och innovation med inriktning på internet.

Med undersökningen *Svenskarna och internet* vill vi bidra med fakta och insikter om hur användningen av internet i Sverige utvecklas. Vi vill ge förutsättningar till att digitaliseringen av det svenska samhället och näringslivet sker på välinformerad grund.

För samtliga studier har Internetstiftelsen anlitat undersökningsföretaget Novus för datainsamling som ägde rum under januari och februari 2023. Majoriteten av vår data är insamlad i Studie 1 (n=2 954) och Studie 2 (n=3 503) i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, med en deltagarfrekvens på 63 procent respektive 62 procent. Resultatet är viktat mot SCB vad gäller kön, ålder, utbildning och geografi.

Läs mer om metod och urval här:

<https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2023/metodbeskrivning/>

*) På flera ställen i rapporten hänvisar vi till tabellbilagan för mer information.

Dessa är markerade i texten med *. Du hittar tabellbilagan här:

<https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2023/bilagor/>

KAPITEL 7: SAMHÄLLSNYHETER I TRADITIONELLA OCH DIGITALA MEDIER

HÄLFTEN AV SVENSKARNA HAR ÄNDRAT SIN NYHETSKONSUMTION SEDAN RYSSLAND INVADERADE UKRAINA

Tv är den mest använda kanalen för samhällsnyheter, utom bland de unga som främst tar del av nyheter på sociala medier. Kvinnor följer Magdalena Andersson för samhällsnyheter, män följer Ulf Kristersson och barn Therese Lindgren.

INNEHÅLL

- 4 Kort sammanfattning
- 7 Var konsumerar svenskar samhällsnyheter?
- 20 Vilka följer svenskar för samhällsnyheter?
- 26 Vilka nyhetskällor litar svenskar mest och minst på?
- 28 Hur tar barn och ungdomar del av samhällsnyheter?
- 36 Oroar sig svenskar för filterbubblor?
- 40 Har kriget i Ukraina påverkat nyhetskonsumentionen?

I det här kapitlet tar vi reda på hur många i befolkningen som tar del av samhällsnyheter och vilka mediekanaler de väljer. Vi undersöker också hur många svenskar som följer någon för att ta del av samhällsnyheter och vilka personer de följer. I fritext låter vi de svarande berätta om vilka kanaler de litar mer eller mindre på. Vidare tittar vi närmare på om det finns en oro för så kallade filterbubblor – både för egen och andras del. Vi undersöker också om kriget i Ukraina har påverkat svenskarnas nyhetskonsumention på något sätt.

Nästan alla svenskar tar del av samhällsnyheter

Gränsen mellan digitala och traditionella medier håller på att suddas ut då traditionella medier som tv, radio och tidningar ofta också kan konsumeras på nätet. Nyhetsappar, webbplatser och nyhetssidor på sociala medier gör också att skillnaden mellan de olika kanalerna blir allt mindre tydlig. Utbudet av nyhetskanaler är större än någonsin tack vare dagens teknik och nästan alla, 94 procent av svenskarna, tar del av samhällsnyheter. Nyhetskonsumention är något lägre bland de födda på 2000-talet och män födda på 00-talet halkar efter jämnåriga kvinnor när det gäller att ta del av samhällsnyheter.

Tv-kanaler har topplaceringen bland nyhetskällor

Svenska folket tar i första hand del av nyheter via tv-kanaler. Därefter kommer nyhetsappar och webbplatser för samhällsnyheter där följande ligger i topp: SVT/ Sveriges Radio, Aftonbladet och Dagens Nyheter. Tredjeplatsen intas av radiokanaler och på fjärde plats hamnar sociala medier som nära hälften av svenskarna använder för att ta del av samhällsnyheter. Först på femte plats kommer tryckta tidningar som framför allt läses av de som inte använder internet.

Fler unga tar del av nyheter i sociala medier än traditionella medier

Kanalval för samhällsnyheter skiljer sig stort åt mellan de som är födda på 1900-talet respektive 2000-talet. De som är födda efter millennieskiftet har inte tv-kanaler på första plats som befolkningen i stort utan de tar främst del av samhällsnyheter i sociala medier. De använder också traditionella medier i betydligt lägre utsträckning än de som är födda på 1900-talet. Faktum är att sociala medier sammantaget är den enda nyhetskälla som fler födda på 2000-talet använder jämfört med de födda på 1900-talet.

Tiktok stor nyhetskanal bland unga kvinnor

Facebook är den sociala medietjänst som flest svenskar konsumerar samhällsnyheter på, följt av Instagram, Youtube och Twitter. Det gäller dock inte de födda på 2000-talet som tar främst del av samhällsnyheter på Tiktok. Mer än var fjärde född på 2000-talet och uppemot hälften av kvinnorna födda på 00-talet använder Tiktok som nyhetskälla. Kontrasten är stor mot de födda på 1900-talet där endast 1 procent använder Tiktok för samhällsnyheter.

Nyheter på sociala medier konsumeras främst i flödet

Det är fler som tar del av samhällsnyheter direkt i sitt flöde på sociala medier än som aktivt går in på olika nyhetssidor eller konton på de sociala medieplattformarna. Män som tar del av nyheter i sociala medier går i högre grad än kvinnor aktivt in på nyhetssidor från sociala medier. Överlag tar män del av nyheter på flera sociala medietjänster än kvinnor. Bland män toppar Youtube och Facebook men de använder också Twitter, Reddit och Flashback för samhällsnyheter i högre grad än kvinnor. För kvinnor är Facebook och Instagram de dominerande sociala medietjänsterna för nyhetskonsumention, följt av Tiktok.

Magdalena Andersson populärast att följa för samhällsnyheter

Mer än var tredje svensk följer någon i digitala medier på nätet för att ta del av samhällsnyheter. Den person som är populärast att följa för samhällsnyheter är Magdalena Andersson, följt av Ulf Kristersson, Ebba Busch och Marcus Oscarsson. Magdalena Andersson ligger överst på kvinnornas tio-i-topp medan Ulf Kristersson toppar männens. Män och kvinnors topplistor skiljer sig en hel del åt. Exempelvis är Greta Thunberg och Annie Lööf mer populära bland kvinnor medan författaren Lars Wilderäng/Cornucopia och debattören Henrik Jönsson är mer poppis bland män. USA:s president Joe Biden och Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj når sina högsta placeringar på pensionärernas tio-i-topp över vilka de följer för samhällsnyheter.

Svenskar uppger att de känner tillit för SVT som nyhetskälla

Den nyhetskälla som flest svenskar konkret nämner att de känner tillit för är SVT, Sveriges television. Det gäller såväl ung som gammal. Dock är det betydligt fler kvinnor än män som uttrycker att de litar mer på SVT. Andra kanaler som många svenskar uttalat nämner att de litar mer på är Sveriges Radio, Dagens Nyheter och TV4. Fler i yngre åldrar uttrycker sin tillit till Aftonbladet som annars är den källa som flest svenskar konkret uppger att de litar mindre på, följt av Facebook, Expressen och webbforumet Flashback

Barn och ungdomar tar del av nyheter via tv-kanaler och Tiktok

3 av 4 barn och ungdomar i åldern 8-19 år tar del av samhällsnyheter. De främsta nyhetskällorna bland de unga är sociala medier, följt av tv-kanaler. Den sociala medietjänst där flest barn tar del av nyheter är Tiktok och därefter kommer Youtube. Dessa två är samtidigt de nyhetskällor som ungdomar konkret svarar att de litar mindre på. Den nyhetskanal som unga uppger att de litar mest på är SVT. Mer än var tredje barn följer någon person för samhällsnyheter och populärast bland dem är Therese Lindgren.

Hälften av svenskarna oroar sig för filterbubblor

Varannan svensk känner oro för så kallade filterbubblor. Betydligt fler oroar sig för att andra ska hamna i filterbubblor, än för att själva drabbas. Bland 90-talisterna är kännedom om filterbubblor som högst och det är också flest 90-talister som känner oro för filterbubblor, såväl för andras som för egen del. Fler kvinnor än män är oroliga för filterbubblor och betydligt fler kvinnor födda på 00-talet är oroliga jämfört med jämnåriga män.

Män använder nya nyhetskällor efter att Ryssland invaderade Ukraina

Mer än hälften av svenskarna uppger att deras nyhetskonsumtion har påverkats av kriget i Ukraina. Var tredje svensk har ökat sin nyhetskonsumtion och var fjärde svensk har blivit mer källkritisk efter att kriget i Ukraina bröt ut. Mer än dubbelt så många män som kvinnor har börjat använda nya nyhetskällor, såsom BBC, CNN, Lars Wilderäng/Cornucopia och olika konton på Twitter. En mindre andel uppger också att de slutat använda vissa nyhetskällor, eller överlag minskat sin nyhetskonsumtion, då nyheterna i sig påverkade deras mående negativt och gav upphov till oro och ångest.

VAR KONSUMERAR SVENSKAR SAMHÄLLSNYHETER?

6 procent av svenskarna tar inte del av samhällsnyheter

Fråga: Brukar du ta del av samhällsnyheter i tv, radio, tidningar eller på sociala medier? Det kan till exempel vara nyheter om politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina.

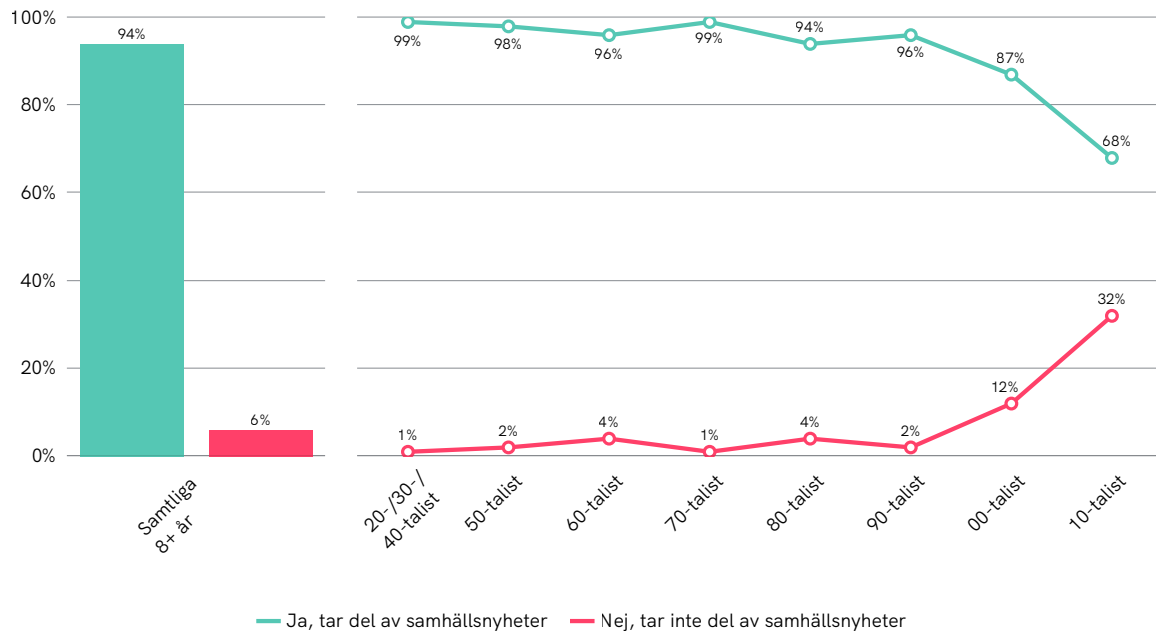

Diagram 7.1, Bas: Samtliga 8+ år, År 2023 (Studie 2)

Hur många svenskar tar del av samhällsnyheter?

- Nästan alla svenskar (94%) tar del av samhällsnyheter.
- Fler födda på 1900-talet (97%) än födda på 2000-talet (80%) konsumerar samhällsnyheter. *)
- Något fler kvinnor (95%) än män (93%) tar del av samhällsnyheter. *)

Hur många svenskar tar inte del av samhällsnyheter?

- 6 procent av svenskarna tar inte del av samhällsnyheter.
- Fler födda på 00-talet och 10-talet tar inte del av samhällsnyheter.
- Något fler män (6%) än kvinnor (5%) tar inte del av samhällsnyheter och bland 00-talisterna är skillnaden mellan män (14%) och kvinnor (9%) som störst. *)

Svenska folkets främsta nyhetskälla är tv-kanaler

Fråga: Brukar du ta del av samhällsnyheter i tv, radio, tidningar eller på sociala medier? Det kan till exempel vara nyheter om politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina.

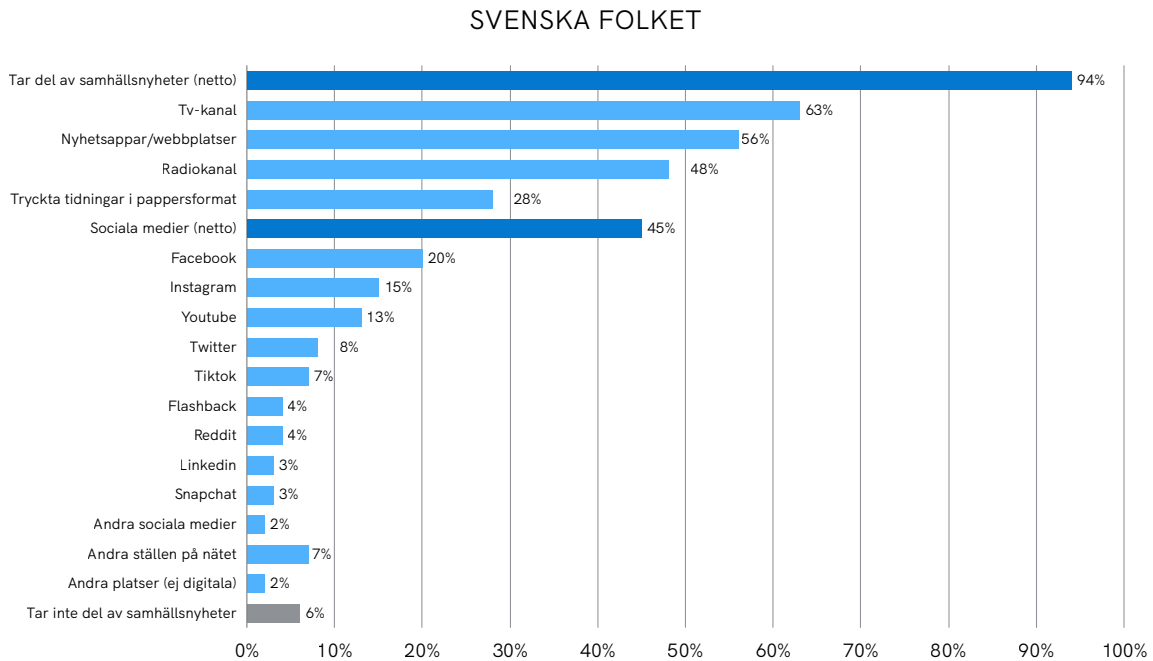

Diagram 7.2a, Bas: Samtliga 8+ år, År 2023 (Studie 2)

Fråga: Brukar du ta del av samhällsnyheter i tv, radio eller i tidningar? Det kan till exempel vara nyheter om politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina.

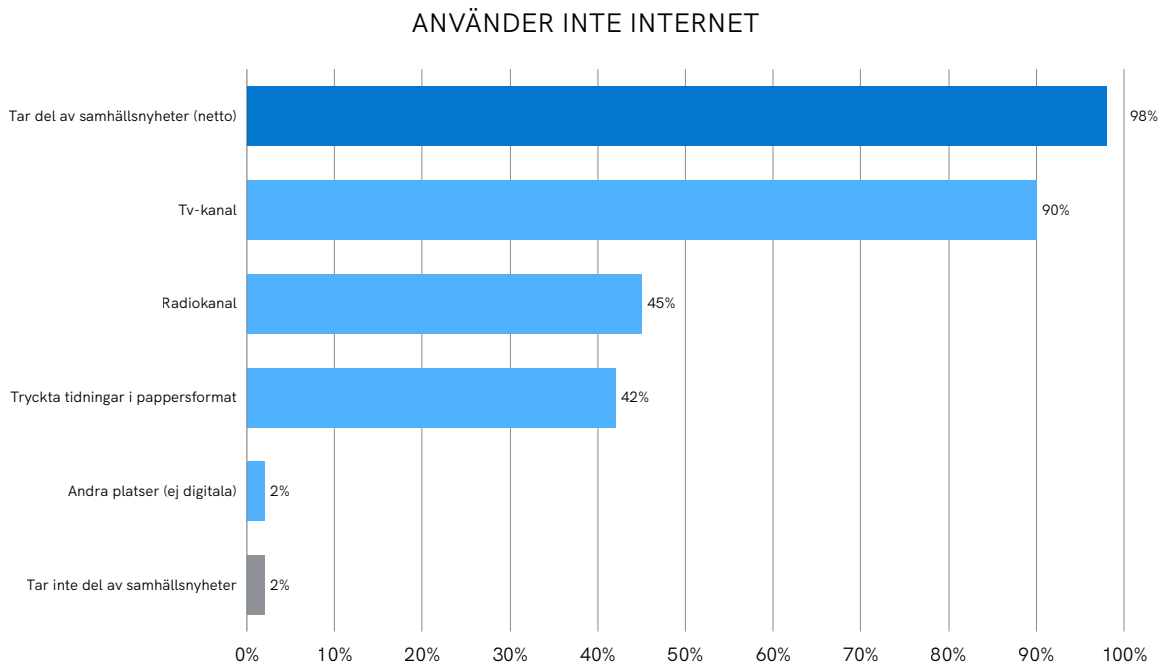

Diagram 7.2b, Bas: Använder inte internet 8+ år, År 2023 (Internetpenetrationsstudien)

Hur ser det svenska medielandskapet ut år 2023?

Medielandskapet har de senaste årtiondena haft en hisnande utveckling i och med digitaliseringen. Den nya tekniken har lett till att även traditionella medier ofta har en digital närvaro på internet, till exempel genom att tv-program går att se via Play-tjänster och radioprogram släpps som poddar.

För att förenkla för de svarande omfattar därför tv-kanaler respektive radiokanaler alla olika format, utan att göra skillnad på om sändningen är analog eller digital.

Likaså har nyhetsappar och webbplatser för samhällsnyheter slagits samman för att täcka in så kallade nyhetsaggregatorer som exempelvis Omni och Google News, samt webbplatser som tv, radio och tidningar driver. De som har svarat att de tar del av samhällsnyheter via nyhetsappar och webbplatser har i fritextsvar framförallt nämnt Sveriges Television, Sveriges Radio, Aftonbladet, Dagens Nyheter, Expressen, Svenska Dagbladet, TV4, Omni och Google News.

Under andra platser för nyheter har också fritextsvar kunnat skrivas in. Där nämns bland annat poddar, Wikipedia och sökmotorer som Google och Safari. För andra platser som inte är digitala nämns framför allt skolan.

Vilka kanaler använder svenskar för att ta del av samhällsnyheter?

- Den källa för samhällsnyheter som svenska folket främst använder är tv-kanaler (63%). De som inte använder internet använder tv som nyhetskanal i betydligt högre utsträckning (90%).
- På andra plats hamnar nyhetsappar och webbplatser för samhällsnyheter som en bra bit över hälften av svenskarna använder. I fritextsvar ligger följande i topp tre: SVT/SR, Aftonbladet och DN (Dagens Nyheter).
- På tredje plats kommer radiokanaler som nyhetskälla bland svenskarna. De som inte använder internet (45%) använder radiokanaler för samhällsnyheter i nästan lika hög grad som befolkningen i stort (48%).
- Sociala medier innehar fjärdeplaceringen. Uppemot hälften av svenskarna använder sociala medier för att ta del av samhällsnyheter.
- Först på femte plats kommer tryckta tidningar som 28 procent av svenskarna använder för att ta del av samhällsnyheter. De som inte använder internet använder tryckta tidningar som nyhetskanal i betydligt högre utsträckning (42%).

Sociala medier är största nyhetskällan bland de födda på 2000-talet

Fråga: Brukar du ta del av samhällsnyheter i tv, radio, tidningar eller på sociala medier? Det kan till exempel vara nyheter om politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina.

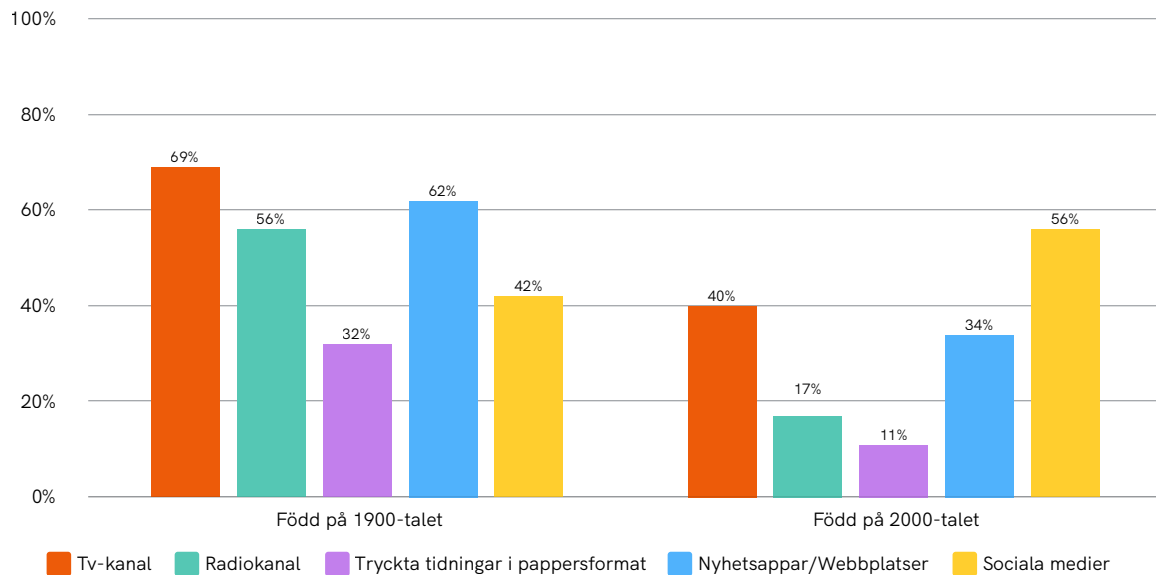

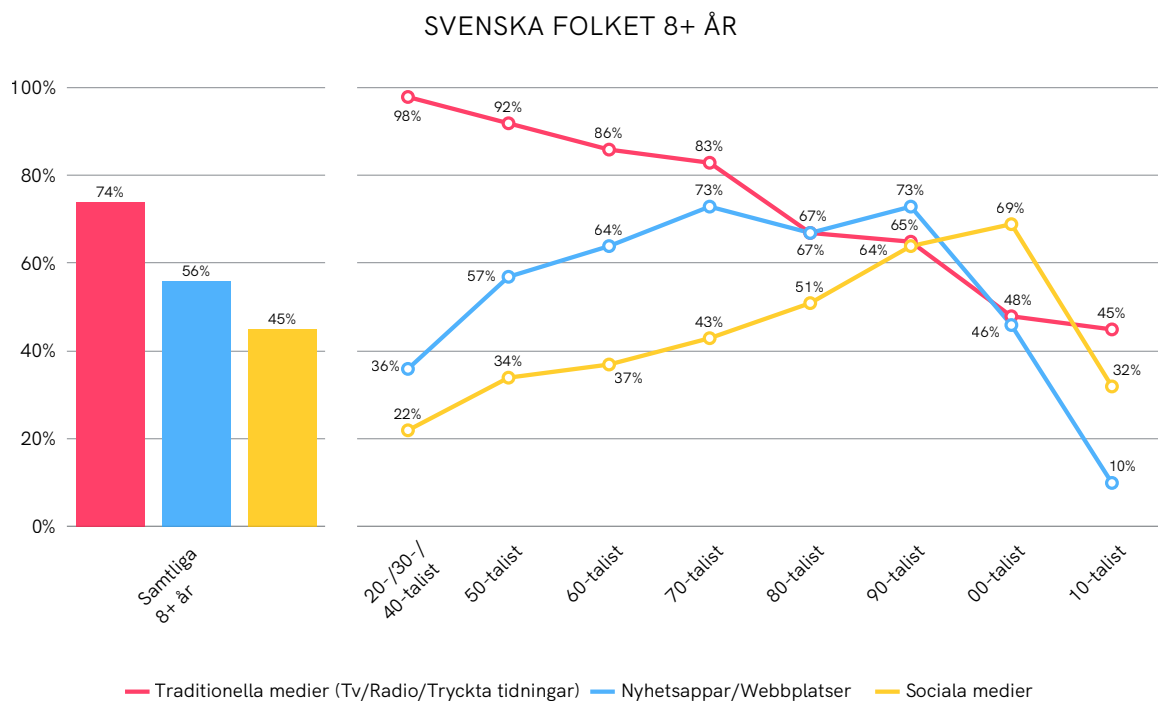
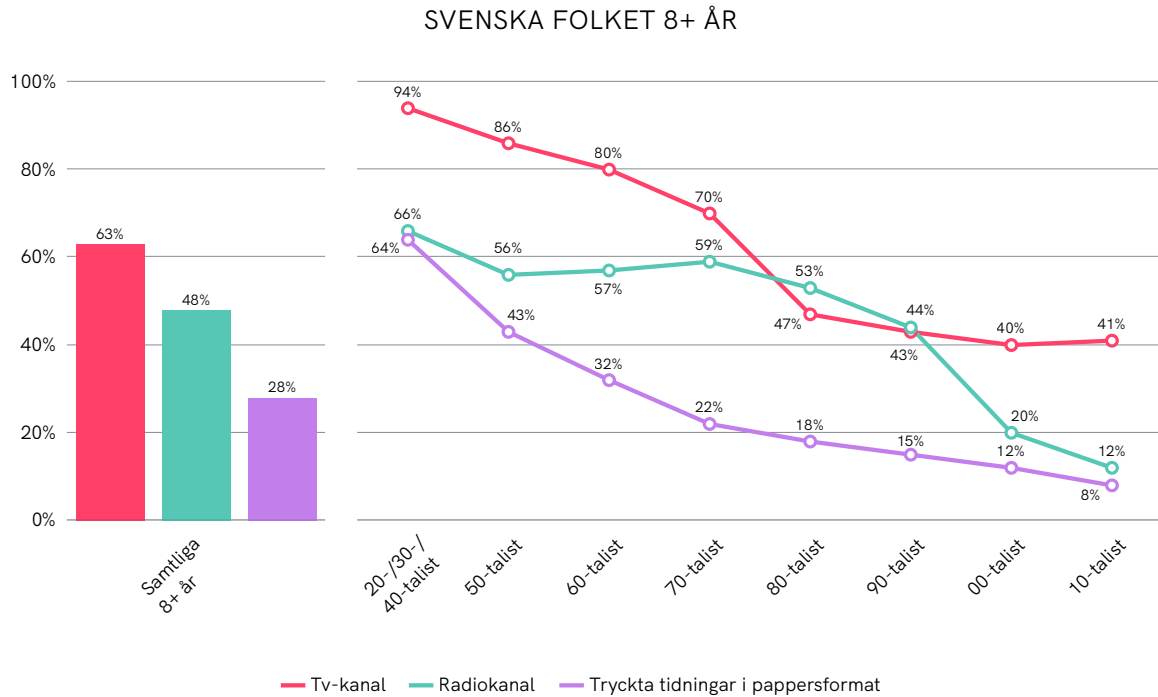
Diagram 7.3, Bas: Samtliga 8+ år, År 2023 (Studie 2)

Hur skiljer sig nyhetskonsumtionen åt mellan de födda på 1900-talet och 2000-talet?

- Fler födda på 1900-talet än födda på 2000-talet konsumerar samhällsnyheter (se *Diagram 7.1*). Vilka nyhetskällor som används skiljer sig stort åt mellan de födda före och efter millennieskiftet.
- Den största nyhetskällan bland de födda på 1900-talet är tv-kanaler, medan de födda på 2000-talet främst använder sociala medier för att ta del av samhällsnyheter.
- Gapet är stort mellan de födda före och efter millennieskiftet vad gäller användning av traditionella medier som tv-kanaler, radiokanaler och tryckta tidningar för samhällsnyheter. De födda på 1900-talet använder dessa i betydligt högre utsträckning än de födda på 2000-talet.
- Sociala medier är sammantaget den enda källa för samhällsnyheter som fler födda på 2000-talet använder.

Nyhetsappar används främst av män födda på 90-talet

Fråga: Brukar du ta del av samhällsnyheter i tv, radio, tidningar eller på sociala medier? Det kan till exempel vara nyheter om politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina.

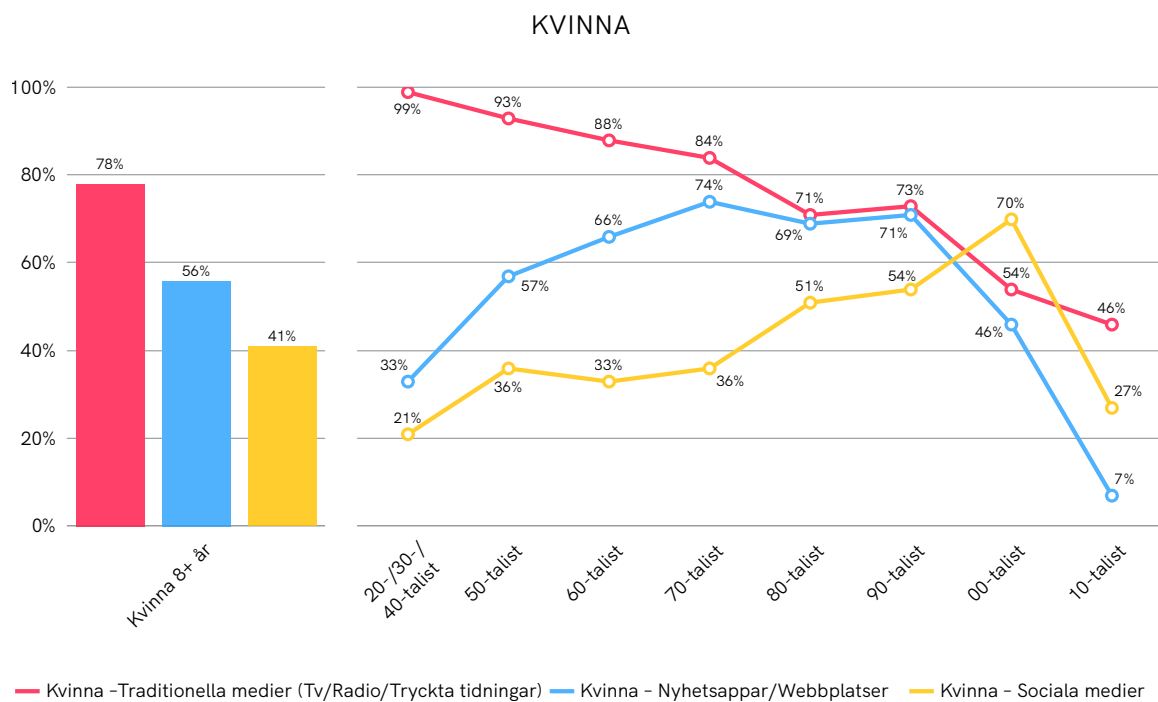
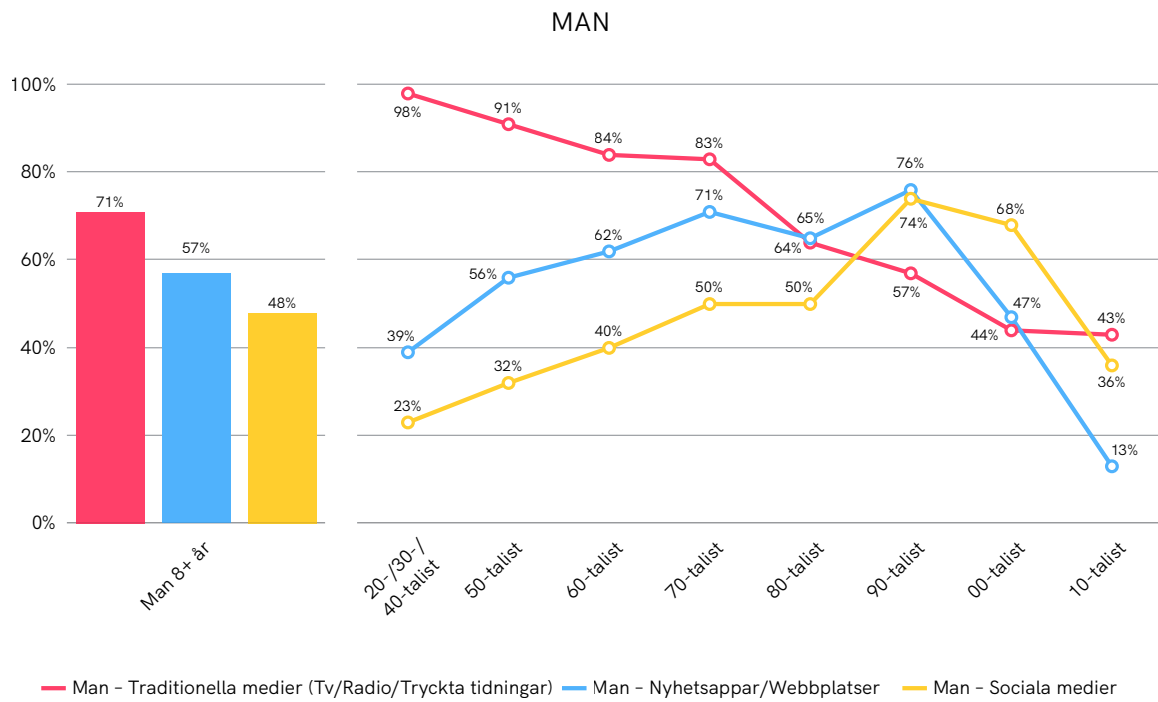

Diagram 7.4a-d, Bas: Samtliga 8+ år, År 2023 (Studie 2)

Vilka använder traditionella medier som tv-kanaler, radiokanaler och tryckta tidningar för att ta del av samhällsnyheter?

Tv-kanaler och radiokanaler avser i denna fråga alla olika format, utan att göra skillnad på om sändningen är analog eller digital. Läs mer under *Hur ser det svenska medielandskapet ut år 2023?*

- Traditionella medier för samhällsnyheter, det vill säga tv-kanaler, radiokanaler och tryckta tidningar, konsumeras sammantaget av 3 av 4 svenskar (74%).

- De äldsta, det vill säga de födda på 20-, 30- och 40-talet, är de som främst använder traditionella medier för samhällsnyheter. Bland dem finns också högst andel icke-användare av internet (22%). Läs mer under *Hur många använder (inte) internet?*
- Tv-kanaler för samhällsnyheter används i allra högst grad av de äldsta och användningen minskar med fallande ålder. Brantast är fallet mellan 70-talisterna (70%) och 80-talisterna (47%) i att använda tv som nyhetskanal. Bland 80-talisterna är det fler som tar del av samhällsnyheter via radiokanaler än tv-kanaler.
- Även om radiokanaler för nyheter främst används av de äldsta förblir användningen relativt jämn i den äldre halvan av befolkningen. I den yngre halvan minskar användning i och med fallande ålder. Brantast är fallet mellan 90-talister (44%) och 00-talisterna (20%) i att använda radio som nyhetskanal.
- Tryckta tidningar används i högst grad av de äldsta, det vill säga 20-, 30- och 40-talisterna (64%) och sedan minskar andelen läsare stort redan bland 50-talisterna (43%). Tryckta tidningar fortsätter sedan att tappa läsare med fallande ålder. Bland 70-talisterna läser var femte tryckta tidningar för samhällsnyheter och bland 00-talisterna endast var tionde.
- Något fler kvinnor än män tar del av samhällsnyheter via traditionella medier. Störst är skillnaden mellan kvinnor (73%) och män (57%) födda på 90-talet. Bland kvinnor födda på 90-talet är traditionella medier sammantaget den främsta nyhetskällan medan jämnåriga män i högre grad använder nyhetsappar, webbplatser och sociala medier.
- Män födda på 70-talet (65%) sticker ut genom att i hög grad ta del av samhällsnyheter via radiokanaler. De lyssnar i princip lika mycket på nyheter i radio som de allra äldsta och betydligt mer än jämnåriga kvinnor (54%). *)

Vilka använder nyhetsappar och webbplatser för att ta del av samhällsnyheter?

- En bra bit över hälften (56%) använder nyhetsappar och webbplatser för samhällsnyheter. Män och kvinnor använder nyhetsappar och webbplatser för nyheter i ungefär lika stor utsträckning.
- 70- och 90-talister ligger i topp i användning av nyhetsappar och webbplatser för nyheter.
- Allra populärast är nyhetsappar och webbplatser för nyheter bland män födda på 90-talet.
- Nyhetsappar och webbplatser för nyheter används i lägst grad av de äldsta och de yngsta i befolkningen.

Vilka använder sociala medier för att ta del av samhällsnyheter?

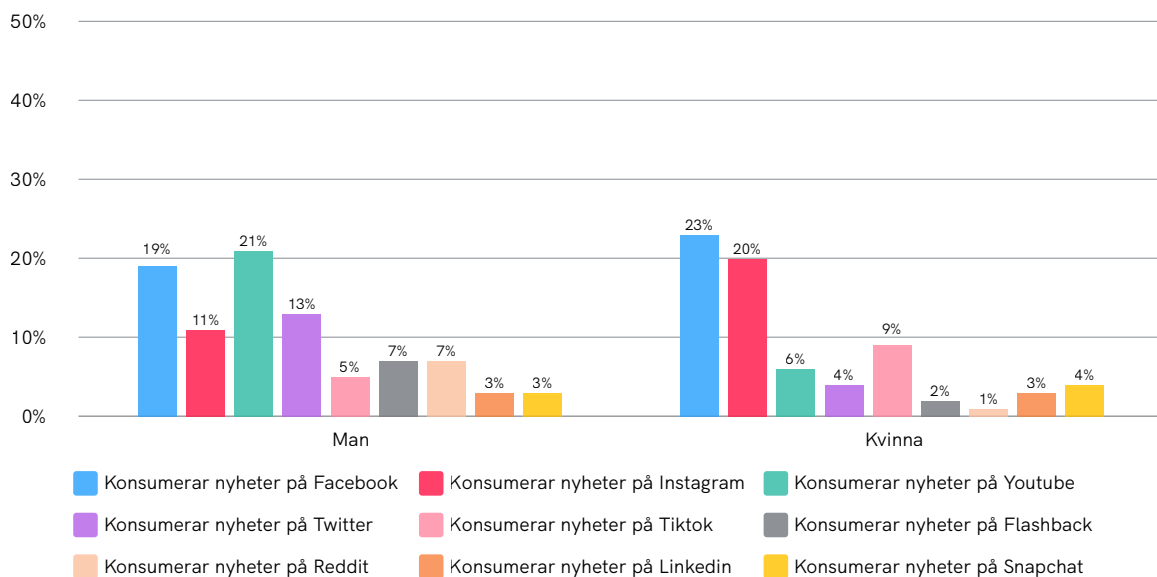
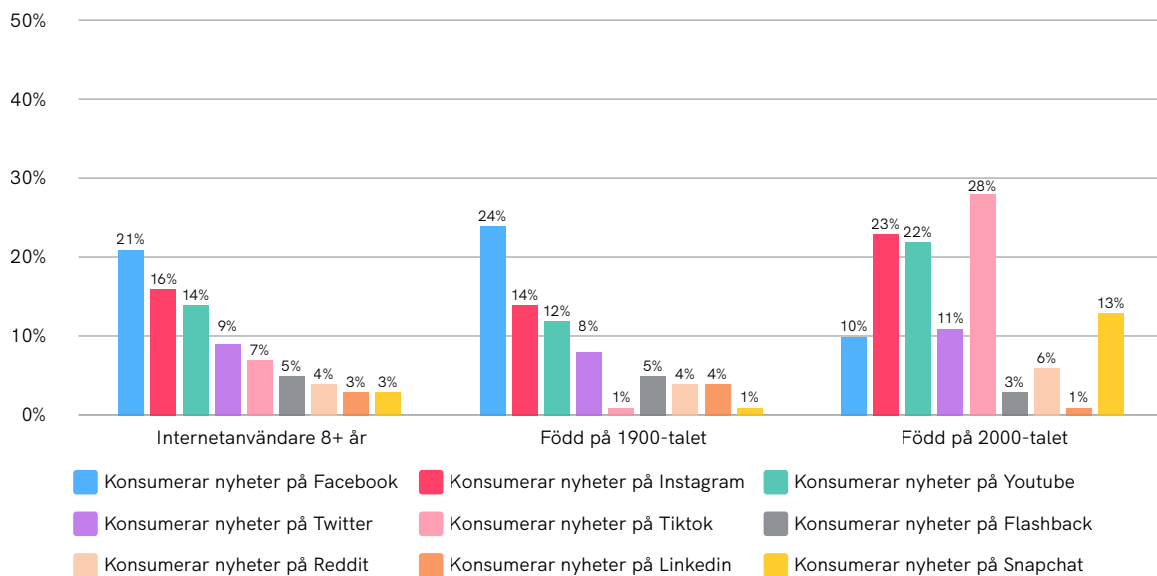
- Nära hälften (45%) av svenskarna tar del av samhällsnyheter via sociala medier.
- 00-talisterna (69%) ligger i topp i att använda sociala medier för att ta del av samhällsnyheter.
- Fler män än kvinnor använder sociala medier för nyhetskonsumention. Störst är skillnaden mellan män (74%) och kvinnor (54%) födda på 90-talet vad gäller nyhetskonsumention på sociala medier. Män födda på 90-talet intar topplaceringen

för nyhetskonsumtion på sociala medier sett till alla åldersgrupper fördelade på män och kvinnor.

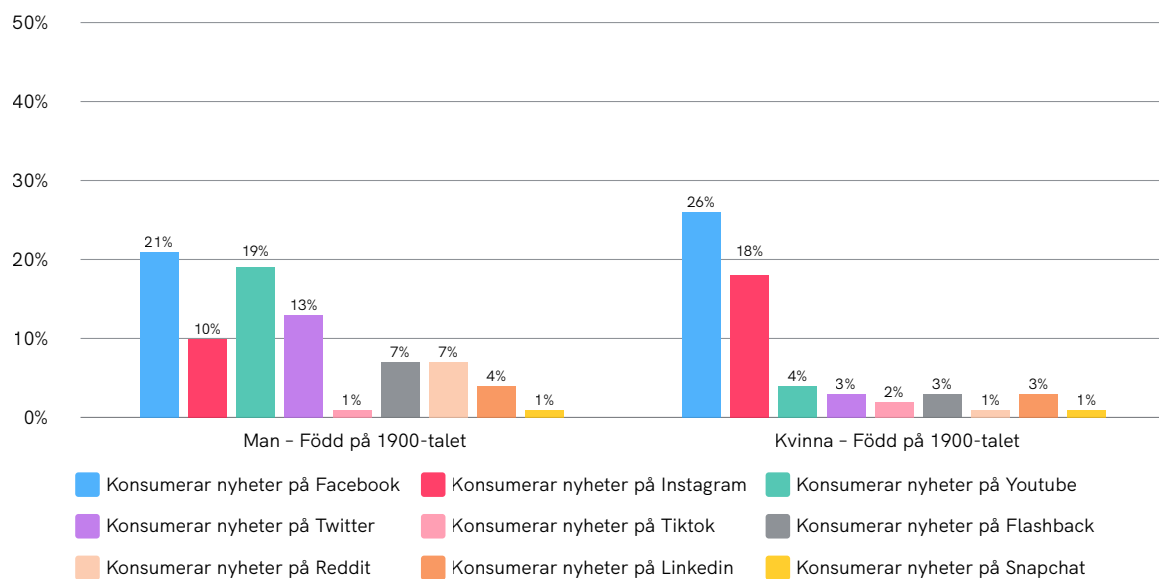
Nu ska vi titta närmare på vilka olika sociala medieplattformar som används för nyhetskonsumtion.

Facebook är den sociala medieplattform där flest svenskar tar del av samhällsnyheter

Fråga: Brukar du ta del av samhällsnyheter i tv, radio, tidningar eller på sociala medier? Det kan till exempel vara nyheter om politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina.

FÖDD PÅ 1900-TALET

FÖDD PÅ 2000-TALET

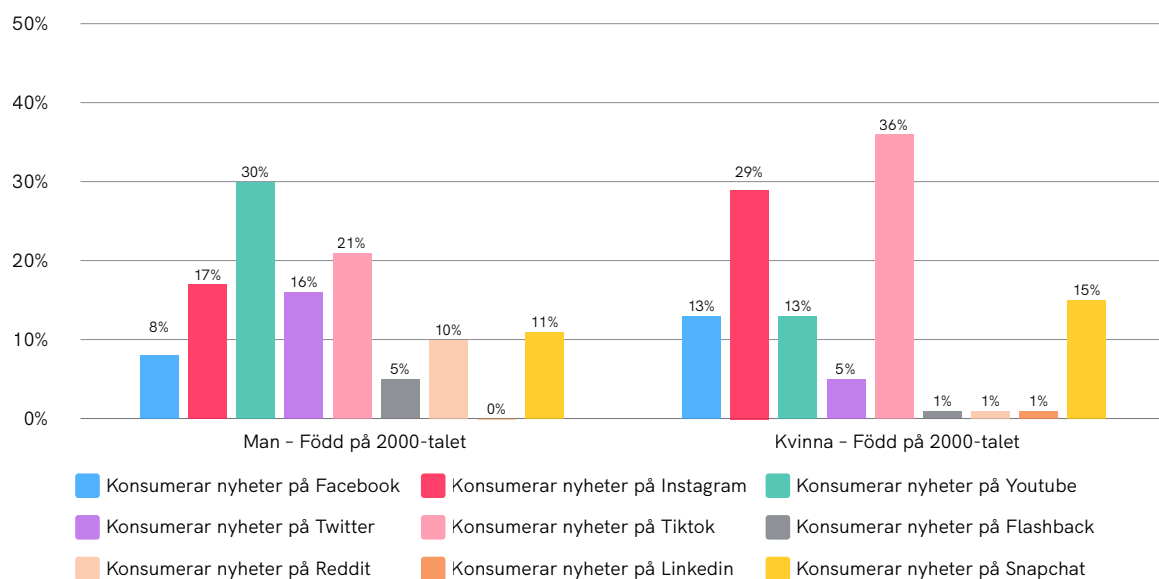

Diagram 7.5a-d, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023 (Studie 2) Obs! Skala 50%

I vilka sociala medier tar svenskar del av samhällsnyheter?

När det gäller andelarna som tar del av samhällsnyheter i olika sociala medier är det viktigt att också ha i åtanke hur många som använder respektive social medietjänst. Läs mer om användning av sociala medier i *Kapitel 9 Sociala medier*.

- Facebook är den sociala medieplattform där allra flest svenskar tar del av samhällsnyheter, följt av Instagram och därefter Youtube. På fjärde plats kommer Twitter och femteplaceringen intas av Tiktok.

- Det skiljer sig stort mellan vilka sociala nätverksplattformar som de födda före och efter millennieskiftet tar del av samhällsnyheter på. Störst är skillnaden i att ta del av samhällsnyheter via Tiktok vilket nästan uteslutande de födda på 2000-talet (28%) gör jämfört med de födda på 1900-talet (1%).
- Tiktok är den kanal där födda på 2000-talet främst tar del av samhällsnyheter, följt av Instagram och Youtube. På fjärde plats kommer Snapchat och femteplaceringen intas av Twitter. Facebook finns alltså inte med på topp fem utan hamnar först på sjätte plats.
- Facebook, Flashback och LinkedIn är de enda sociala medietjänster där fler födda på 1900-talet än 2000-talet tar del av samhällsnyheter.
- Män och kvinnor har olika sociala medietjänster i topp för nyhetskonsumtion. Bland män toppar Youtube, följt av Facebook och Twitter. Bland kvinnor intar Facebook toppplaceringen, följt av Instagram och Tiktok.
- Män tar i högre grad del av samhällsnyheter på flera olika sociala medier. Fler män än kvinnor använder Youtube, Twitter, Reddit och Flashback för samhällsnyheter.
- Facebook ligger i topp för nyhetskonsumtion på sociala medier bland både män och kvinnor födda på 1900-talet. Bland kvinnorna födda på 1900-talet dominerar Facebook och Instagram som nyhetskällor och topp tre bland männen är Facebook, Youtube och Twitter.
- Bland de som är födda på 2000-talet ligger Youtube i topp bland män och Tiktok bland kvinnor vad gäller att ta del av samhällsnyheter i sociala medier. Bland kvinnor födda på 00-talet är det uppemot hälften (45%) som tar del av samhällsnyheter via Tiktok. *)

Mer än hälften som tar del av samhällsnyheter på sociala medier gör det endast i sitt flöde

Fråga: På sociala medier, brukar du aktivt gå in på några sidor för samhällsnyheter eller tar du bara del av de samhällsnyheter som dyker upp i ditt flöde?

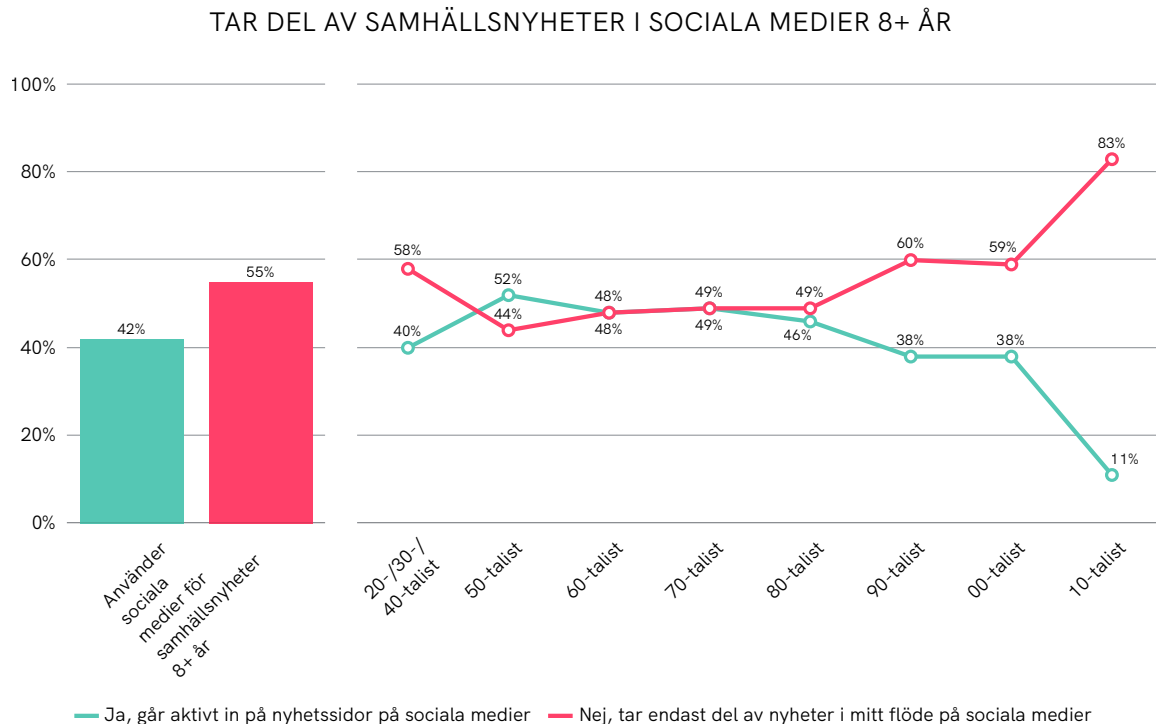

Diagram 7.6, Bas: Tar del av samhällsnyheter på sociala medier 8+ år, År 2023 (Studie 2)

Konsumerar svenskar samhällsnyheter direkt i flödet eller går de aktivt in på nyhetssidor på sociala medier?

- Det är fler som tar del av samhällsnyheter direkt i sitt flöde på sociala medier än som aktivt går in på olika nyhetssidor på sociala medieplattformar.
- Fler män (45%) än kvinnor (38%) som tar del av nyheter i sociala medier går aktivt in på nyhetssidor på sociala medier. *)
- 50-talisterna som tar del av samhällsnyheter på sociala medier ligger i topp vad gäller att aktivt gå in på en nyhetssida på den sociala nätverksplatsen.
- Bland personer födda efter 50-talet minskar antalet som aktivt går in på nyhetssidor på sociala medier med fallande ålder. Den yngre halvan av befolkningen gör det minst av alla.

Var tredje motiveras att använda sociala medier för att få ta del av samhällsnyheter

Fråga: Vilka drivkrafter får dig att använda sociala medier generellt sett? Vilka tre drivkrafter skulle du säga är det som främst får dig att använda sociala medier?

DRIVS ATT ANVÄNDA SOCIALA MEDIER FÖR ATT FÅ SAMHÄLLSNYHETER

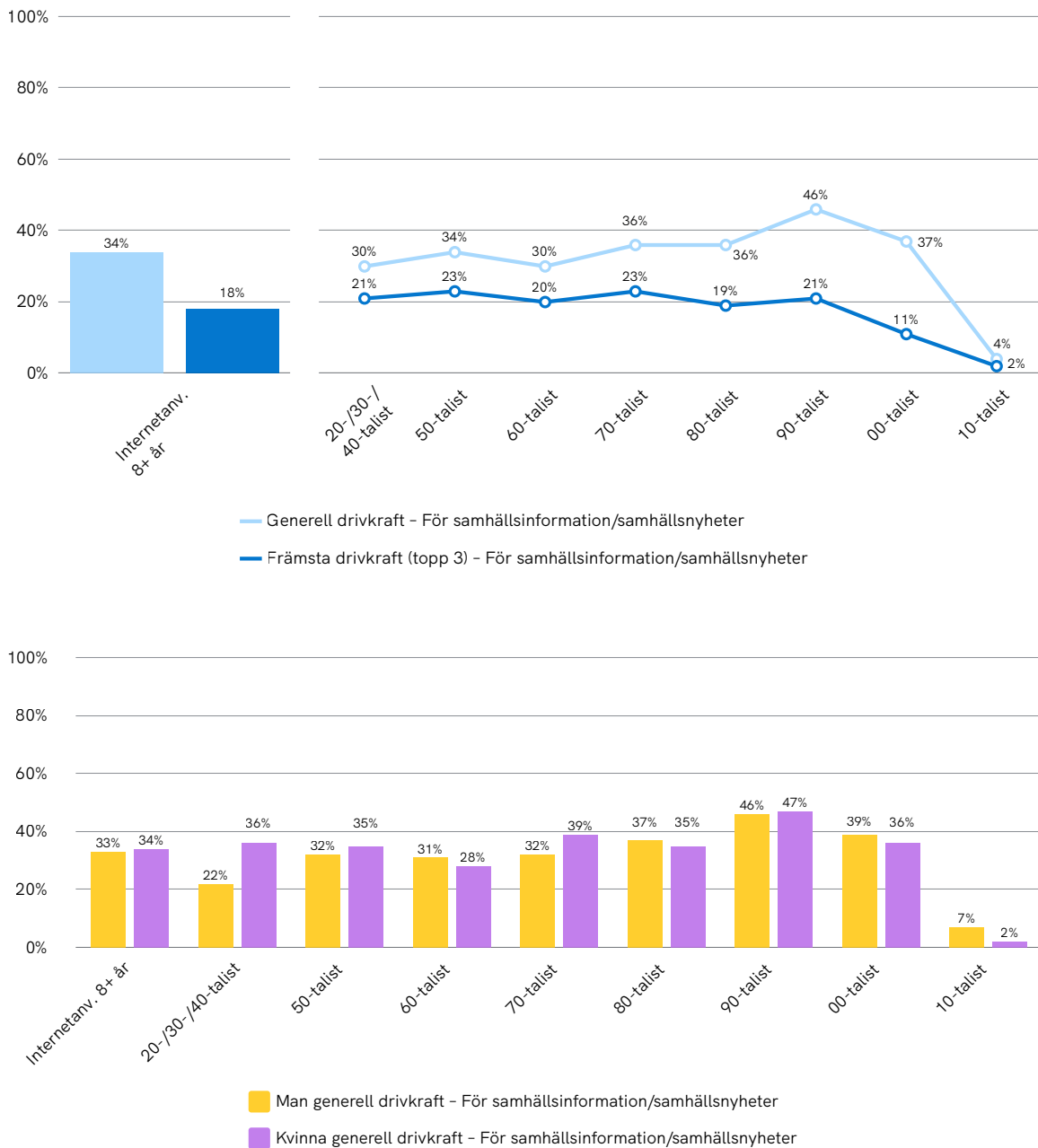

Diagram 7.7a-b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023 (Studie 2), För exakt frågeformulering, se frågeformulär.

Vilka motiveras att använda sociala medier för att ta del av samhällsnyheter?

- Var tredje internetanvändande svensk motiveras att använda sociala medier för att ta del av samhällsnyheter och samhällsinformation. För nästan var femte är det en av de främsta drivkrafterna för att vara på sociala nätverksplatser.
- Mest av alla motiveras 90-talisterna att använda sociala medier för att ta del av samhällsnyheter.
- Fler födda på 1900-talet (36%) än födda på 2000-talet (26%) har samhällsnyheter som drivkraft för att använda sociala medier. *)
- Män och kvinnor motiveras i lika stor utsträckning att använda sociala medier för att ta del av samhällsnyheter.
- Bland de födda på 2000-talet är det dock något fler män än kvinnor som har samhällsnyheter som drivkraft för att använda sociala medier. Bland de födda på 1900-talet är det tvärtom fler kvinnor än män som har denna motivation. Störst är skillnaden bland de äldsta männen (22%) och kvinnorna (36%), alltså de födda på 20-, 30- och 40-talet. *)
- Att ta del av samhällsinformation och samhällsnyheter är en av de största drivkrafterna för pensionärer att använda sociala medier. (Se *Diagram 9.14*)

Vill du läsa mer om vilka drivkrafter som får svenskar att använda sociala medier, se *Kapitel 9 – Sociala medier* och avsnittet *Drivkrafter att använda sociala medier*.

VILKA FÖLJER SVENSKAR FÖR SAMHÄLLSNYHETER?

Var tredje svensk följer någon för samhällsnyheter

Följer du några...

- ... influencers, youtubers eller streamers
- ... svenska eller utländska politiker, ministrar, presidenter eller motsvarande
- ... bloggare, journalister, författare eller forskare
- ...för att ta del av politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina eller andra samhällsnyheter?

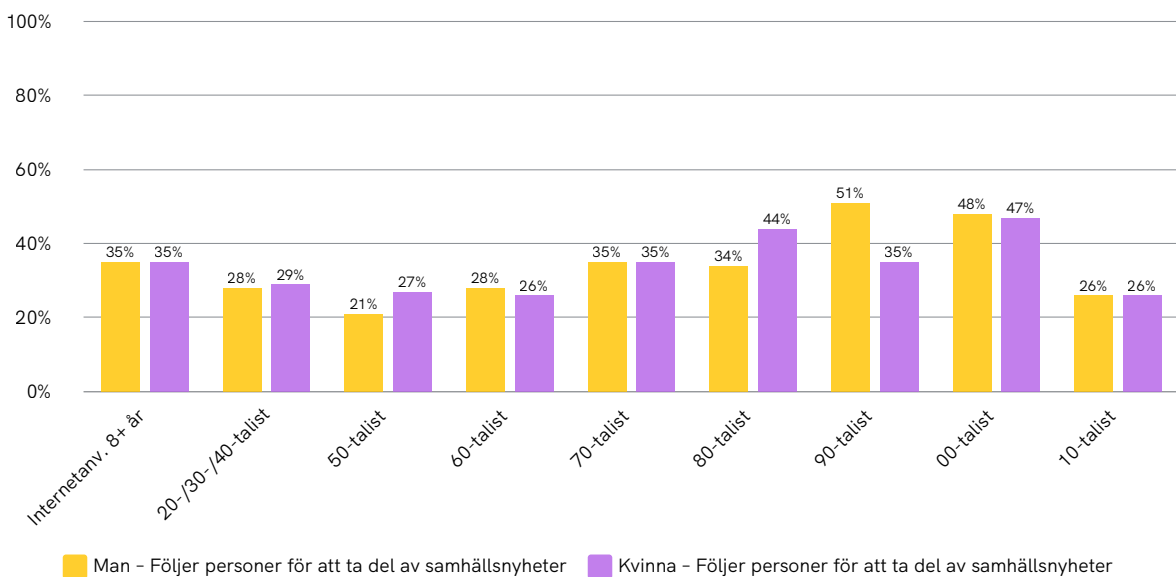
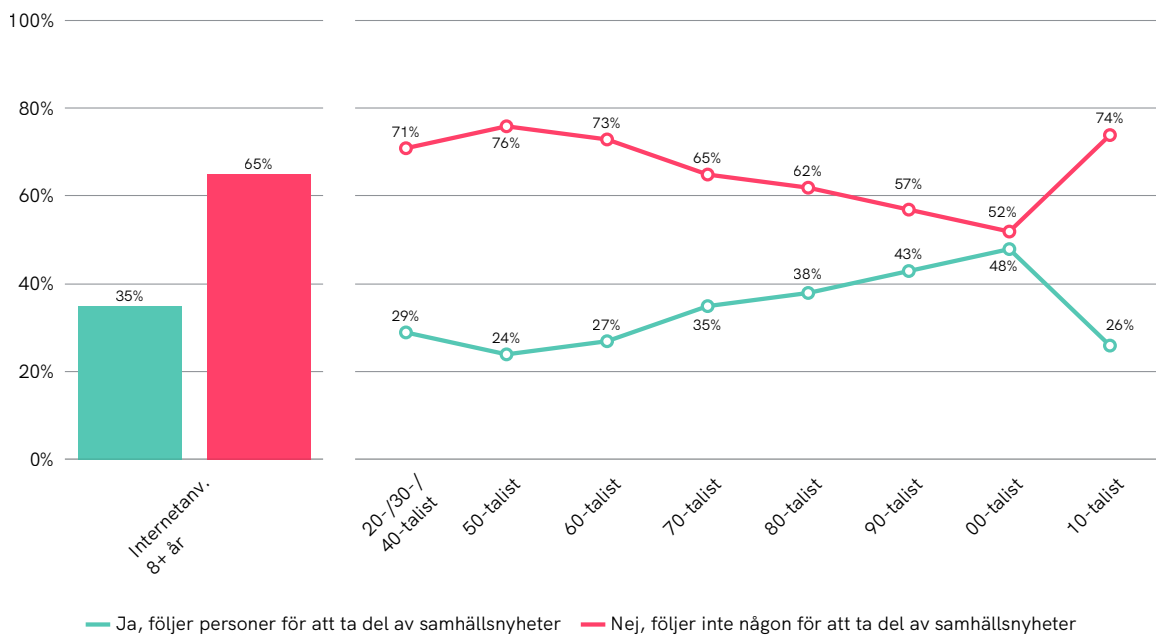

Diagram 7.8a-b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023 (Studie 2)

Hur många följer någon person för att ta del av samhällsnyheter?

Det finns olika sätt att följa personer på sociala medier för att få upp nytt innehåll som personen lägger upp eller delar i flödet. Det går även att följa personer genom deras egna bloggar, webbplatser, poddar eller liknande. På sociala medier och i en del nyhetsappar går det också att följa personer, utvalda ämnen och taggar, samt nyheter och inlägg om personer. Vi har i denna fråga inte avgränsat hur och var någonstans på nätet man följer personer för samhällsnyheter.

- Drygt var tredje svensk följer någon för att ta del av samhällsnyheter.
- 00-talisterna ligger i topp när det gäller att följa någon för samhällsnyheter.
- Lika många män som kvinnor följer någon person för samhällsnyheter men det skiljer sig åt i olika åldersgrupper.
- Störst är skillnaden bland män och kvinnor födda på 80- respektive 90-talet. Betydligt fler män födda på 90-talet följer någon jämfört med jämnåriga kvinnor. Bland 80-talisterna är det istället betydligt fler kvinnor än män som följer någon för samhällsnyheter.
- Hälften av alla män födda på 90-talet följer någon för samhällsnyheter vilket är mest bland alla män och kvinnor i olika åldersgrupper.

Nu ska vi ta reda på vilka personer som svenskarna främst följer för samhällsnyheter.

Svenskar följer främst Magdalena Andersson för samhällsnyheter

Följer du några...

... influencers, youtubers eller streamers

... svenska eller utländska politiker, ministrar, presidenter eller motsvarande

... bloggare, journalister, författare eller forskare

...för att ta del av politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina eller andra samhällsnyheter?

FÖLJER NÅGON FÖR ATT TA DEL AV SAMHÄLLSNYHETER

Diagram 7.9, Bas: Följer någon för att ta del av samhällsnyheter 8+ år, År 2023 (Studie 2) För exakt frågeformulering, se frågeformulär.

TIO-I-TOPP BLAND SVENSKAR SOM FÖLJER
NÅGON (35%) FÖR SAMHÄLLSNYHETER ÅR 2023:

1.	Magdalena Andersson	12%
2.	Ulf Kristersson	10%
3.	Ebba Busch	6%
4.	Marcus Oscarsson	6%
5.	Joe Biden	5%
6.	Greta Thunberg	4%
7.	Annie Lööf	4%
8.	Volodymyr Zelenskyj	4%
9.	Lars Wilderäng/Cornucopia	3%
10.	Henrik Jönsson	3%

Vilka personer följer svenskar för att få ta del av samhällsnyheter?

Detta är en fritextfråga utan fasta svarsalternativ. De svarande har alltså själva fått skriva in vilka de följer och har inte fått välja mellan färdiga alternativ.

- Den person som svenskar främst följer för samhällsnyheter är Magdalena Andersson. Bland de svenskar som följer någon för samhällsnyheter (35%) är det 12 procent som har svarat Magdalena Andersson vilket motsvarar 4 procent av den svenska befolkningen. *)
- På andra plats kommer Ulf Kristersson och på tredje plats Ebba Busch.
- På svenskarnas tio-i-topp av personer som de följer för samhällsnyheter finns två utländska namn med; Joe Biden, USA:s president samt Volodymyr Zelenskyj, Ukrainas president.
- Män och kvinnor skiljer sig en hel del åt i vilka de följer för samhällsnyheter. På sina respektive tio-i-topp har de endast fem gemensamma namn. Det är de första fem namnen på svenskarnas topplista men ordningsföljden är inte densamma för män och kvinnor:

TIO-I-TOPP BLAND MÄN SOM FÖLJER NÅGON (35%) FÖR SAMHÄLLSNYHETER ÅR 2023:

1.	Ulf Kristersson	11%
2.	Ebba Busch	6%
3.	Magdalena Andersson	6%
4.	Henrik Jönsson	6%
5.	Lars Wilderäng/Cornucopia	6%
6.	Joe Biden	5%
7.	Jimmie Åkesson	5%
8.	Marcus Oscarsson	5%
9.	Hanif Bali	4%
10.	Volodymyr Zelenskyj	4%

TIO-I-TOPP BLAND KVINNOR SOM FÖLJER
NÅGON (35%) FÖR SAMHÄLLSNYHETER ÅR 2023:

1.	Magdalena Andersson	18%
2.	Ulf Kristersson	10%
3.	Greta Thunberg	7%
4.	Marcus Oscarsson	7%
5.	Ebba Busch	7%
6.	Annie Lööf	6%
7.	Joe Biden	5%
8.	TNKVRT	4%
9.	Therese Lindgren	4%
10.	Nooshi Dadgostar	4%

- Männen har Ulf Kristersson i topp och Magdalena Andersson kommer först på en tredje plats. På männens topplista seglar två nya namn in, nämligen Jimmie Åkesson och Hanif Bali.
- Bland kvinnorna ligger Magdalena Andersson överlägset i topp. På kvinnornas topplista dyker tre nya namn upp, nämligen TNKVRT (ett instagramkonto skapat av Danny Lam), Therese Lindgren och Nooshi Dadgostar.
- Även de internetanvändande pensionärerna har Magdalena Andersson i topp för samhällsnyheter. På deras topplista dyker dock fyra nya namn upp: Emmanuel Macron, Göran Greider, Jens Stoltenberg och Vladimir Putin.

TIO-I-TOPP BLAND PENSIONÄRER SOM FÖLJER
NÅGON (26%) FÖR SAMHÄLLSNYHETER ÅR 2023:

1.	Magdalena Andersson	14%
2.	Joe Biden	14%
3.	Ulf Kristersson	13%
4.	Volodymyr Zelenskyj	7%
5.	Emmanuel Macron	5%
6.	Ebba Busch	5%
7.	Göran Greider	3%
8.	Marcus Oscarsson	3%
9.	Jens Stoltenberg	3%
10.	Vladimir Putin	3%

- Hälften av namnen på pensionärernas tio-i-topp är utländska namn. Joe Biden hamnar på andra plats och Volodymyr Zelenskyj på fjärde plats.

Vill du veta vilka barn och ungdomar följer för samhällsnyheter, se avsnittet *Hur tar barn och ungdomar del av samhällsnyheter?*

VILKA NYHETSKÄLLOR LITAR SVENSKAR MEST OCH MINST PÅ?

Svenskar uppger att de litar mest på SVT som nyhetskälla

Fråga: Vilka kanaler och källor för samhällsnyheter på nätet litar du mest respektive minst på?

Diagram 7.10a-b, Bas: Angivit källor de litar mest respektive minst på 8+ år, År 2023 (Studie 2) För exakt frågeformulering, se frågeformulär.

Vilka nyhetskanaler uppger svenskarna att de litar mest på?

Detta är en fritextfråga utan fasta svarsalternativ. Det är alltså respondenterna som själva har fått skriva in vilken eller vilka, om några, kanaler och källor som de litar mest på.

En bra bit över hälften har angivit en eller flera konkreta källor de litar mer på. Många av de resterande svaren är ospecifika och vi väljer därför att inte redovisa några andelar i denna fråga utan endast att titta på övergripande mönster.

“Stora väletablerade nyhetskällor som inte är så partiska.”

Kvinna, 26 år

“Litar på större erkända nyhetsbolag. Ej för politiskt vinklade.”

Man, 44 år

Den nyhetskälla som flest svenskar konkret nämner att de litar mer på är SVT, Sveriges Television. Betydligt fler kvinnor än män svarar uttryckligen att de känner tillit för SVT.

Andra kanaler som många svenskar uttalat nämner att de litar mer på är Sveriges Radio, Dagens Nyheter, TV4 och Aftonbladet. Fler bland de yngsta nämner konkret att de känner större tillit för Aftonbladet. Värt att notera är att Aftonbladet också är en källa som många uppger att de litar *minst* på.

Vilka nyhetskanaler uppger svenskarna att de litar minst på?

Detta är en fritextfråga utan fasta svarsalternativ. Det är alltså respondenterna som själva har fått skriva in vilken eller vilka, om några, kanaler och källor som de litar minst på.

Mindre än hälften har angivit en eller flera konkreta källor de litar mindre på. Många av de resterande svaren är ospecifika och vi väljer därför att inte redovisa några andelar i denna fråga utan endast att titta på övergripande mönster.

“Kan inte namnen på alla jag inte litar på, eftersom jag aldrig skulle vara där.”

Kvinna, 41 år

“Litar inte på kanaler med stark agenda, stark subkultur, tex med väldigt specifikt religiös eller extrem politisk inriktning.”

Man, 47 år

Den källa som flest svenskar konkret uppger att de litar mindre på är Aftonbladet. Det är fler män än kvinnor som explicit svarar Aftonbladet, framför allt män födda på 1900-talet.

Andra kanaler som många svenskar uttryckligen nämner att de litar mindre på är Facebook, Expressen och Flashback.

SVT, som många konkret svarar att de litar *mer* på, finns även med bland de kanaler som svenskarna litar minst på. Betydligt fler män än kvinnor svarar uttryckligen att de känner mindre tillit till SVT och framför allt män födda på 70-talet.

HUR TAR BARN OCH UNGDOMAR DEL AV SAMHÄLLSNYHETER?

Var femte barn på högstadiet tar inte del av samhällsnyheter

Fråga: Brukar du ta del av samhällsnyheter i tv, radio, tidningar eller på sociala medier? Det kan till exempel vara nyheter om politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina.

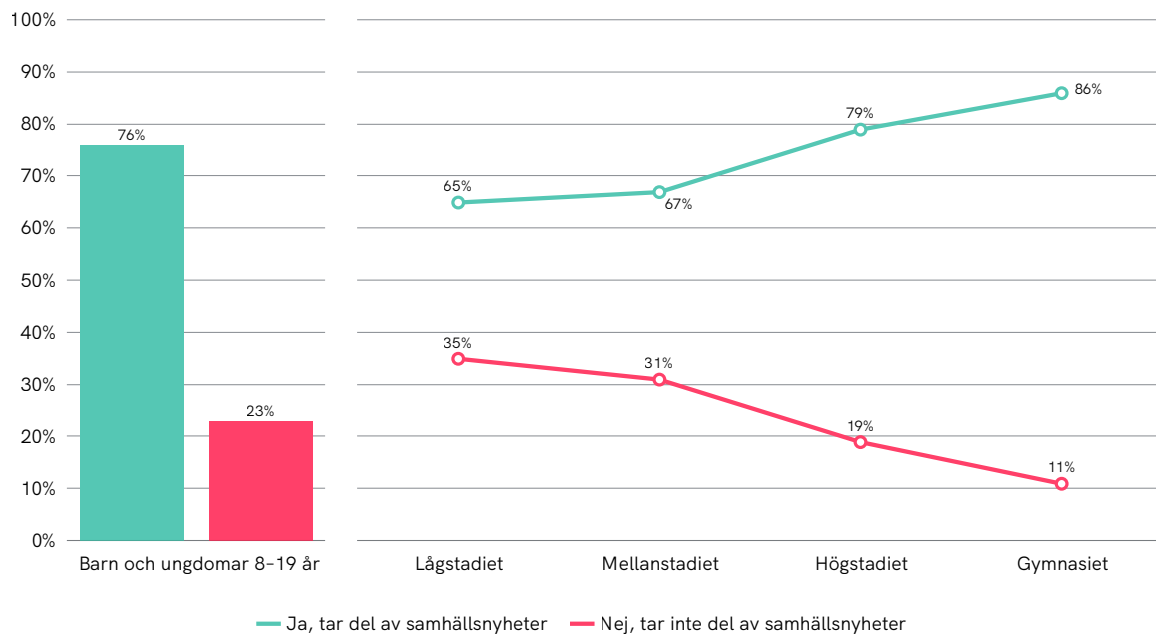

Diagram 7.11, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2023 (Studie 2)

Hur många barn och ungdomar tar del av samhällsnyheter?

- Merparten av alla barn och ungdomar (76%) tar del av samhällsnyheter.
- Andelen barn och ungdomar som tar del av samhällsnyheter ökar ju äldre barnen blir.
- Störst är ökningen mellan barn i mellanstadie- och högstadieålder.

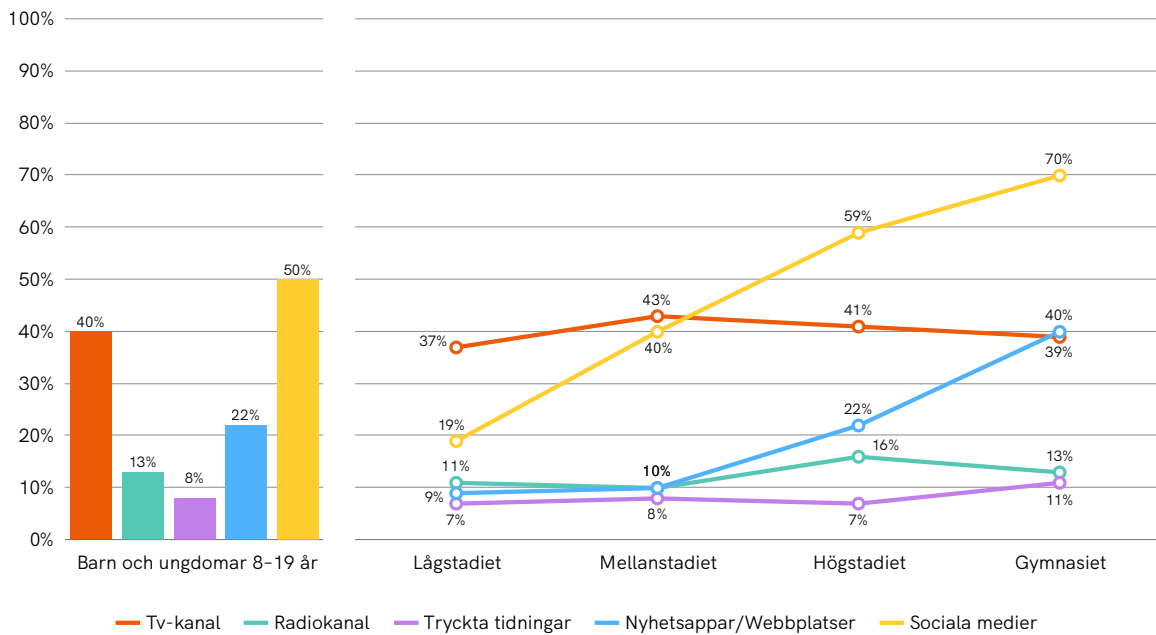
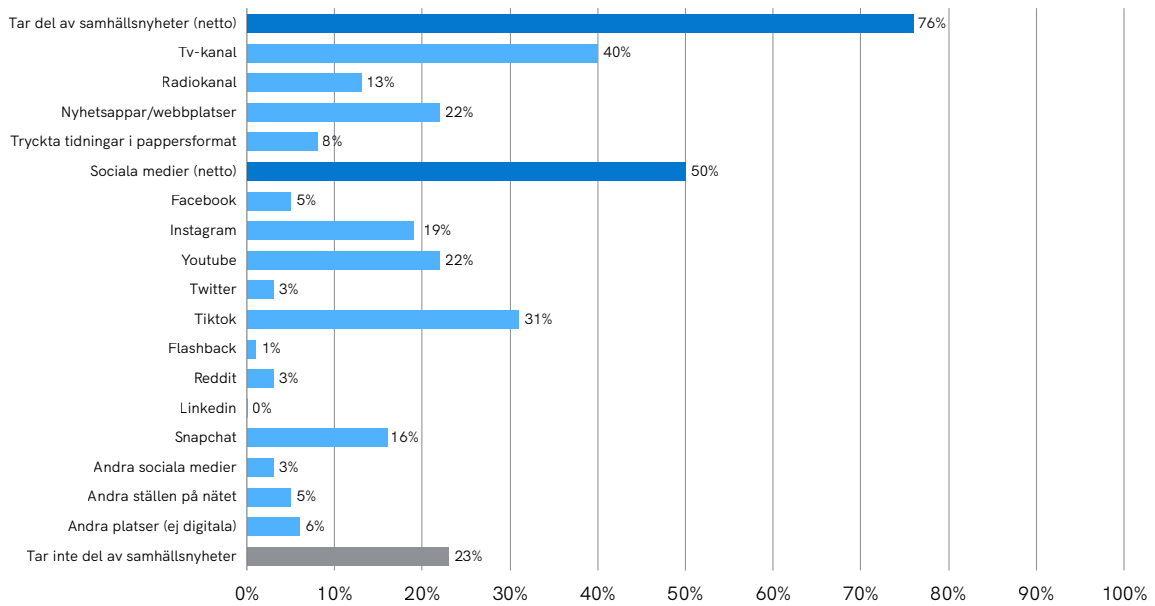
Hur många barn och ungdomar tar inte del av samhällsnyheter?

- En knapp fjärdedel av alla barn och ungdomar tar inte del av samhällsnyheter.
- Runt var tredje barn på låg- och mellanstadiet tar inte del av samhällsnyheter.
- På högstadiet tar var femte inte del av samhällsnyheter men till gymnasiet har den andelen nästan halverats.

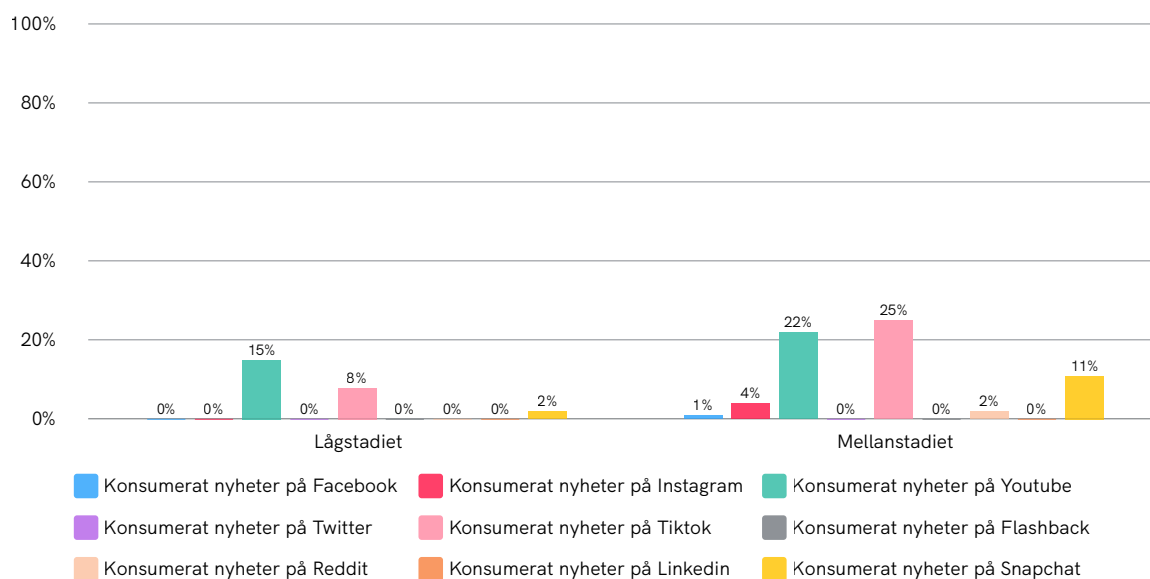
De främsta nyhetskällorna för barn och ungdomar är tv-kanaler och Tiktok

Fråga: Brukar du ta del av samhällsnyheter i tv, radio, tidningar eller på sociala medier? Det kan till exempel vara nyheter om politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina.

BARN OCH UNGDOMAR 8-19 ÅR

LÅGSTADIET / MELLANSTADIET

HÖGSTADIET / GYMNASIET

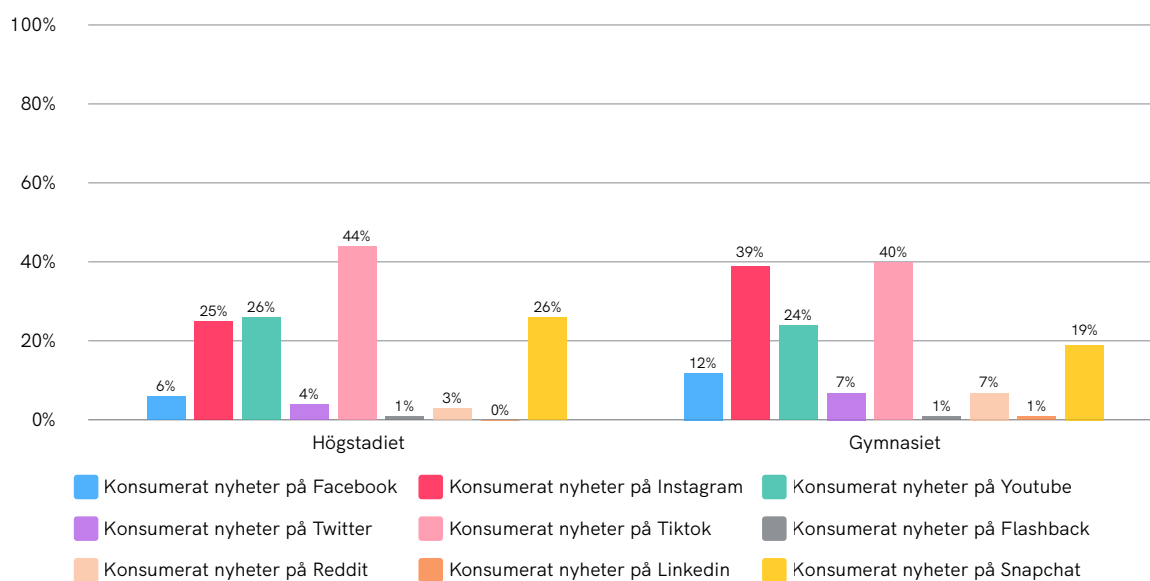

Diagram 7.12a-d, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2023 (Studie 2)

Vilka kanaler använder barn och ungdomar för att ta del av samhällsnyheter?

När det gäller andelarna som tar del av samhällsnyheter i olika sociala medier är det viktigt att ha i åtanke hur många som använder respektive social medietjänst. Läs mer om barn och ungdomars användning av sociala medier i avsnittet *Sociala medier bland barn och ungdomar* i Kapitel 9 – Sociala medier.

- Barn och ungdomar tar främst del av samhällsnyheter i sociala medier. Den sociala medieplattform som flest barn och ungdomar använder för samhällsnyheter är Tiktok.
- På andra plats kommer tv-kanaler som källa för samhällsnyheter bland barn och ungdomar.
- Nyhetsappar samt webbplatser för nyheter kommer på tredje plats som källa för samhällsnyheter bland barn och ungdomar. Bland dessa nämns främst SVT/Sveriges Radio (SR) och Aftonbladet i fritextsvar.
- Fler barn och ungdomar använder de sociala medietjänsterna Tiktok, Youtube, Instagram och Snapchat som källa för samhällsnyheter än radiokanaler och tryckta dagstidningar.

Vilka kanaler använder barn på lågstadiet för att ta del av samhällsnyheter?

- 2 av 3 barn på lågstadiet tar del av samhällsnyheter (Se *diagram 7.11*).
- Barn på lågstadiet använder i första hand tv-kanaler som källa för samhällsnyheter.
- På andra plats kommer sociala medier som nyhetskälla bland lågstadiebarnen.
- Barn på lågstadienivå använder främst två sociala medier för samhällsnyheter, nämligen Youtube följt av Tiktok.

Vilka kanaler använder barn på mellanstadiet för att ta del av samhällsnyheter?

- 2 av 3 barn på mellanstadiet tar del av samhällsnyheter (Se *diagram 7.11*).
- Mellanstadiebarn använder tv-kanaler och sociala medier nästan lika mycket för att ta del av samhällsnyheter, men tv-kanaler vinner med knapp marginal.
- Barn på mellanstadiet använder främst tre sociala medier för samhällsnyheter, nämligen Tiktok följt av Youtube och Snapchat.

Vilka kanaler använder barn på högstadiet för att ta del av samhällsnyheter?

- 4 av 5 barn på högstadiet tar del av samhällsnyheter (Se *diagram 7.11*).
- Barn på högstadiet använder i första hand sociala medier för samhällsnyheter.
- Högstadieungdomar använder främst fyra sociala medier för samhällsnyheter, nämligen Tiktok följt av Youtube, Snapchat och Instagram.
- På andra plats kommer tv-kanaler som nyhetskälla för högstadieungdomar, följt av nyhetsappar och webbplatser för samhällsnyheter.

Vilka kanaler använder ungdomar på gymnasiet för att ta del av samhällsnyheter?

- Närmare 9 av 10 (86%) ungdomar på gymnasiet tar del av samhällsnyheter (Se *diagram 7.11*).
- Ungdomar på gymnasiet använder i första hand sociala medier för att ta del av samhällsnyheter. De använder främst Tiktok, Instagram, Youtube och Snapchat för samhällsnyheter men använder även andra sociala medier så som Facebook, Twitter och Reddit för nyhetskonsumention.

- På andra plats bland gymnasieungdomarna kommer nyhetsappar samt webbplatser för samhällsnyheter, med en hårfin marginal över tv-kanaler som nyhetskälla.

Hälften av alla på gymnasiet följer personer för samhällsnyheter

Följer du några...

... influencers, youtubers eller streamers

... svenska eller utländska politiker, ministrar, presidenter eller motsvarande

... bloggare, journalister, författare eller forskare

... för att ta del av politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina eller andra samhällsnyheter?

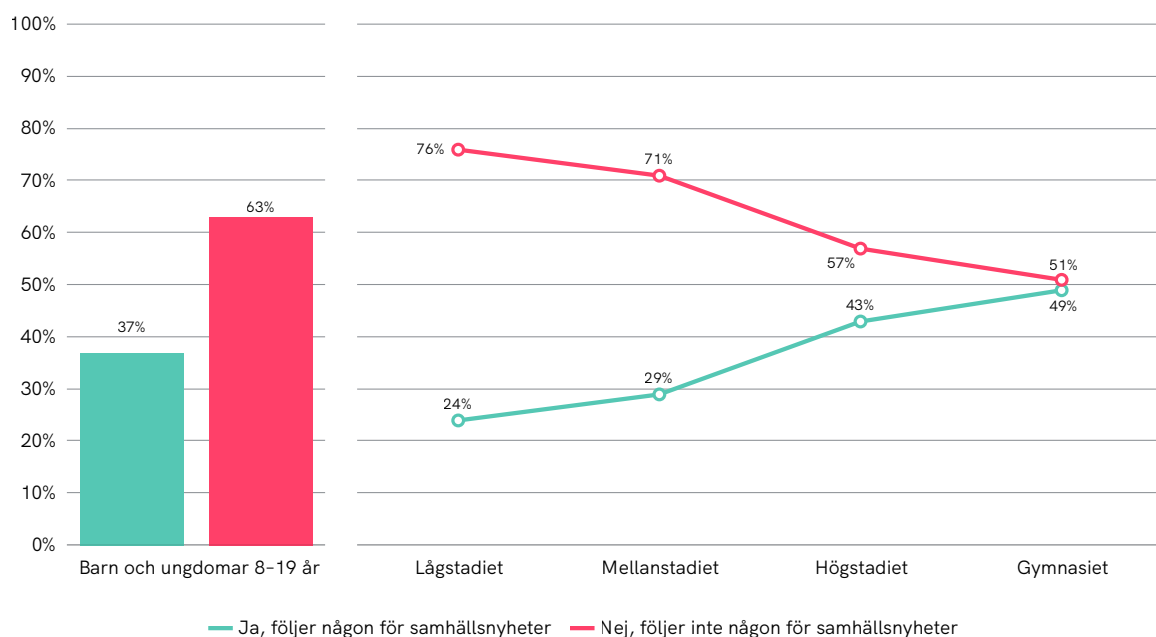

Diagram 7.13, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2023 (Studie 2)

För exakt frågeformulering, se frågeformulär.

Hur många barn och ungdomar följer någon person för att ta del av samhällsnyheter?

- Drygt var tredje barn följer någon på sociala medier för att ta del av samhällsnyheter.
- Andelen barn och ungdomar som följer någon för samhällsnyheter ökar ju äldre barnen blir.
- Från lågstadiet till gymnasiet dubblas andelen som följer någon för samhällsnyheter.

Unga följer Therese Lindgren för att ta del av samhällsnyheter

Följer du några...

... influencers, youtubers eller streamers

... svenska eller utländska politiker, ministrar, presidenter eller motsvarande

... bloggare, journalister, författare eller forskare

...för att ta del av politik, klimatfrågor, säkerhetsläget och kriget i Ukraina eller andra samhällsnyheter?

FÖLJER NÅGON FÖR ATT TA DEL AV SAMHÄLLSNYHETER

Diagram 7.14, Bas: Barn och ungdomar 8–19 år som följer någon för samhällsnyheter, År 2023 (Studie 2) För exakt frågeformulering, se frågeformulär.

TIO-I-TOPP BLAND BARN OCH UNGDOMAR 8-19 ÅR SOM FÖLJER NÅGON (37%) FÖR SAMHÄLLSNYHETER ÅR 2023:

1.	Therese Lindgren	7%
2.	Ulf Kristersson	5%
3.	Greta Thunberg	4%
4.	Ebba Busch	3%
5.	Jocke och Jonna	3%
6.	Lilla Aktuellt	3%
7.	Magdalena Andersson	3%
8.	Jimmie Åkesson	3%
9.	Volodymyr Zelenskyj	2%
10.	Joe Biden	2%

Vilka personer följer barn och ungdomar för att få ta del av samhällsnyheter?

Detta är en fritextfråga utan fasta svarsalternativ. De svarande har alltså själva fått skriva in vilka de följer och har inte fått förvalda alternativ.

- Den person som barn och ungdomar främst följer för samhällsnyheter är Therese Lindgren. Bland de barn och ungdomar som följer någon för samhällsnyheter (37%) är det 7 procent som har svarat Therese Lindgren vilket motsvarar 3 procent bland barn och ungdomar totalt sett. *)
- På andra plats bland barn och ungdomar kommer Ulf Kristersson och på tredje plats Greta Thunberg. Det är fler pojkar som följer Ulf Kristersson och fler flickor som följer Greta Thunberg. *)
- På barnens tio-i-topp över personer som de följer för samhällsnyheter finns två placeringar som inte finns med på motsvarande lista för befolkningen i stort. Det är Jocke och Jonna samt Lilla aktuellt.

Barn och ungdomar uppger att de litar mest på SVT som nyhetskälla

Fråga: Vilka kanaler och källor för samhällsnyheter på nätet litar du mest respektive minst på?

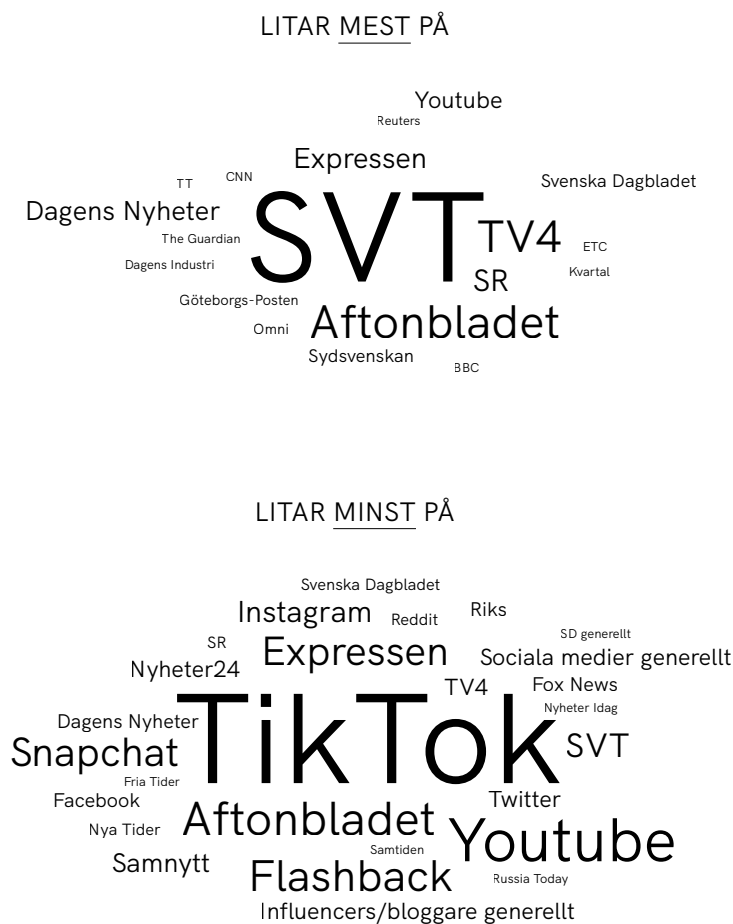

Diagram 7.15a-b, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år som angivit källor de litar mest respektive minst på, År 2023 (Studie 2) För exakt frågeformulering, se frågeformulär.

Vilka nyhetskanaler uppger barn och ungdomar att de litar mest på?

Detta är en fritextfråga utan fasta svarsalternativ. Det är alltså barnen som själva har fått skriva in vilken eller vilka, om några, kanaler och källor som de litar mest på.

Uppemot hälften av barnen har angivit en eller flera konkreta källor de litar mer på. Många av de resterande svaren är ospecifika och vi väljer därför att inte redovisa några andelar i denna fråga utan endast att titta på övergripande mönster.

“Ingen är ju säker egentligen, beror helt på hur nyheter regleras och hur opartiska man är, jag litar på de källor som inte verkar vara clickbait och inte har någon tydlig agenda.”

Man, 17 år

Den källa som flest barn och ungdomar konkret nämner att man litar mer på är SVT, följd av TV4 och Aftonbladet. Det är framförallt barn på högstadiet som uttryckligen nämner att Aftonbladet och även Expressen är källor de litar mer på.

Vilka nyhetskanaler uppger barn och ungdomar att de litar minst på?

Detta är en fritextfråga utan fasta svarsalternativ. Det är alltså barnen som själva har fått skriva in vilken eller vilka, om några, kanaler och källor som de litar minst på.

Drygt var fjärde barn har angivit en eller flera konkreta källor de litar mindre på. Många av de resterande svaren är ospecifika och vi väljer därför att inte redovisa några andelar i denna fråga utan endast att titta på övergripande mönster.

“Litar minst på propaganda/partiska källor och källor utan ansvarig utgivare.”

Pojke, 13 år

I många svar överlappar också de olika medieslagen varandra och exakt vilken nyhetskanal som avses blir mindre tydligt. Exempelvis svarar en trettonårig flicka att hon litar minst på *“Aftonbladet på tiktok och snap.”*

Den källa som flest barn och ungdomar konkret uppger att de litar mindre på är Tiktok, följd av Youtube. Det är också dessa sociala medietjänster som flest barn och ungdomar sammantaget använder för samhällsnyheter.

OROAR SIG SVENSKAR FÖR FILTERBUBBLOR?

Varannan oroar sig för filterbubblor

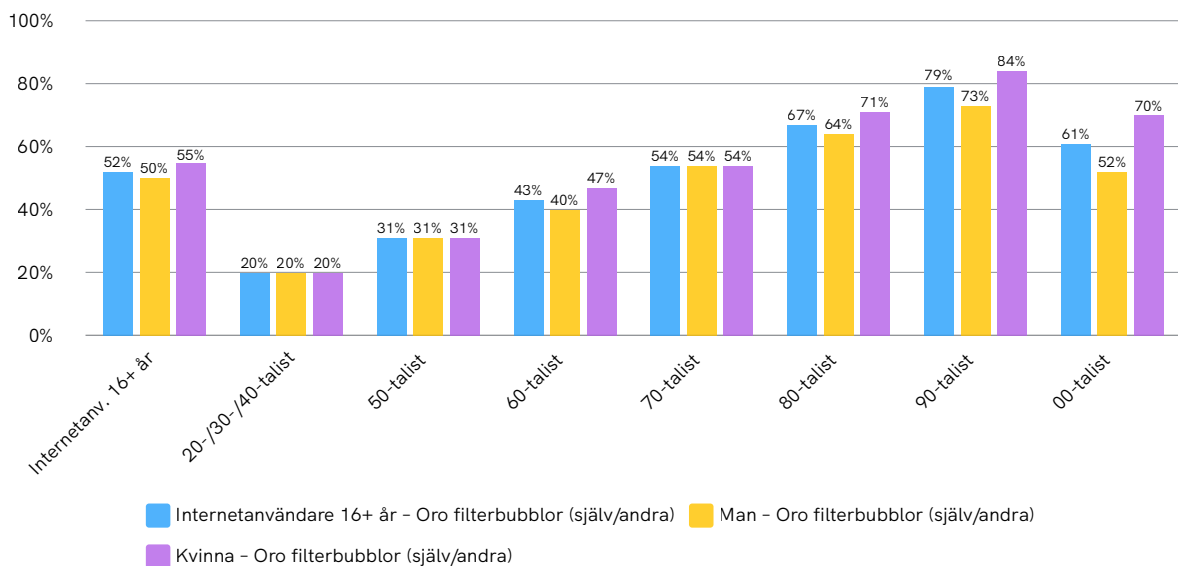
Fråga: Vad av följande stämmer bäst in på dig?

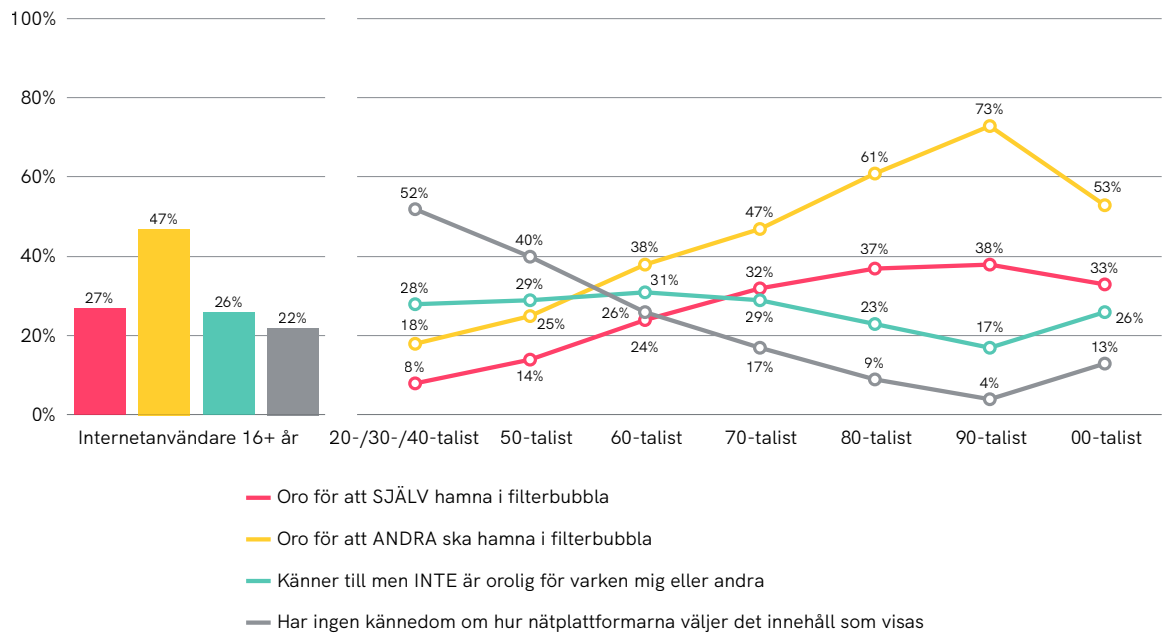
Jag är orolig för att nätplattformar visar mig innehåll som enbart stämmer med min världsbild utifrån min nätaktivitet och att jag därmed ska missa andra viktiga perspektiv

Jag är orolig för att nätplattformar visar andra människor innehåll som enbart stämmer med deras världsbild utifrån deras nätaktivitet och att de därmed ska missa andra viktiga perspektiv

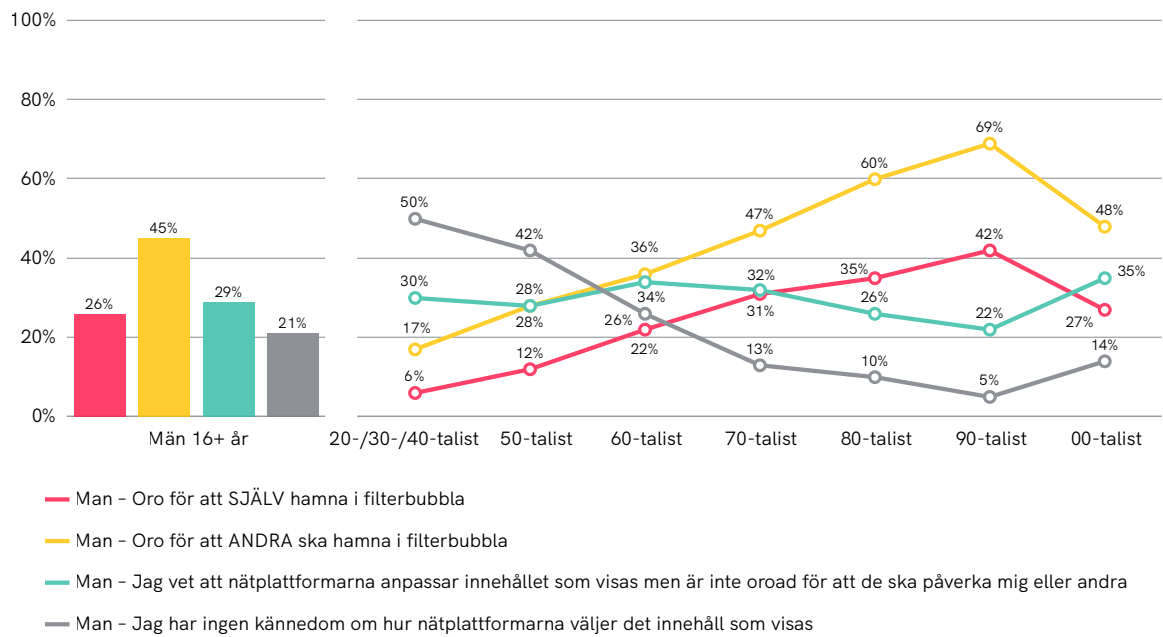
Jag vet att nätplattformar anpassar innehållet som visas men är inte oroad för att de ska påverka mig eller andra

Jag har ingen kännedom om hur nätplattformar väljer det innehåll som visas

MAN

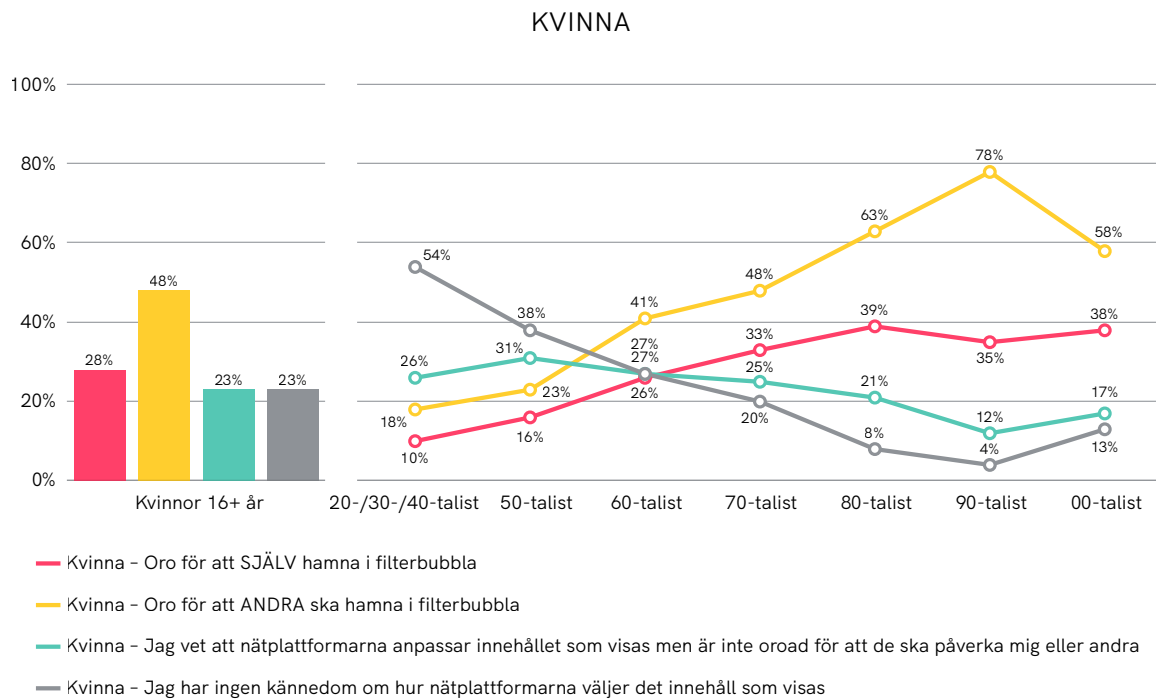

Diagram 7.16a-d, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2023 (Studie 2)

Hur många svenskar oroar sig för så kallade filterbubblor?

Fenomenet "filterbubbla" handlar om att algoritmer på nätet väljer information att visa baserat på våra tidigare sökningar, vad vi gillat, klickat på och annan nätaktivitet vi ägnat oss åt. I förlängningen kan detta innebära att vi mestadels får se information och innehåll som stämmer överens med våra befintliga åsikter. Det vill säga att våra flöden blir en slags "bubbla".

- Varannan svensk (52%) oroar sig för att antingen de själva eller andra ska hamna i filterbubblor. Var femte oroar sig för både och. Fler är dock oroliga å andras vägnar än för egen del.
- Betydligt fler i den yngre halvan av befolkningen oroar sig för filterbubblor än den äldre. Detta hänger samman med att den äldre halvan är de som i högst grad uppger att de inte har någon kännedom om filterbubblor.
- Fler kvinnor än män är oroliga för filterbubblor, och framförallt yngre kvinnor. Skillnaden är som störst mellan kvinnor (70%) och män (52%) födda på 00-talet.
- 90-talisterna är i högre grad oroliga för filterbubblor än alla andra och i synnerhet kvinnor födda på 90-talet (84%). Bland 90-talisterna är också kännedom om filterbubblor som högst.
- Drygt var fjärde känner till hur nätplattformarna anpassar innehållet som visas men är inte oroliga för filterbubblor. Det är framförallt män födda på 60-, 70- och 00-talet som svarar att de har kännedom men att de varken känner oro för sig själva eller andra.
- Drygt var femte uppger att de inte har någon kännedom om hur nätplattformarna anpassar innehållet som visas. Det är framför allt de födda på 20-, 30 och 40-talet (52%) som inte har någon kännedom.

Vilka oroar sig för att själva hamna i en så kallad filterbubbla?

- Mer än var fjärde (27%) oroar sig för att själva hamna i en filterbubbla.
- Marginellt fler kvinnor än män oroar sig för filterbubblor för egen del, men det skiljer sig dock åt i olika åldersgrupper.
- 90-talisterna är i högre grad än andra oroliga för att själva hamna i en filterbubbla och framför allt männen.
- Bland kvinnor är det fler 80- och 00-talister som är oroliga för filterbubblor för egen del. Skillnaden mellan kvinnor (38%) och män (27%) födda på 00-talet är stor.

Vilka oroar sig för att andra ska hamna i en så kallad filterbubbla?

- Uppemot hälften (47%) oroar sig för att andra ska hamna i en filterbubbla.
- Marginellt fler kvinnor än män oroar sig för filterbubblor å andras vägnar, men det skiljer sig åt i olika åldersgrupper.
- Både bland män och kvinnor är det flest 90-talister som oroar sig för att andra ska hamna i filterbubblor. Fler kvinnor födda på 90-talet känner dock oro för andras del än jämnåriga män.
- Skillnaden är också stor mellan kvinnor (58%) och män (48%) födda på 00-talet vad gäller oro för att andra ska hamna i filterbubblor.

HAR KRIGET I UKRAINA PÅVERKAT NYHETSKONSUMTIONEN?

I den här delen undersöker vi om och hur Rysslands invasion av Ukraina har påverkat svenskarnas konsumtion av nyheter.

Fråga: Ryssland startade krig mot Ukraina i februari 2022. Har detta krig påverkat din nyhetskonsumtion på något sätt och i så fall hur?

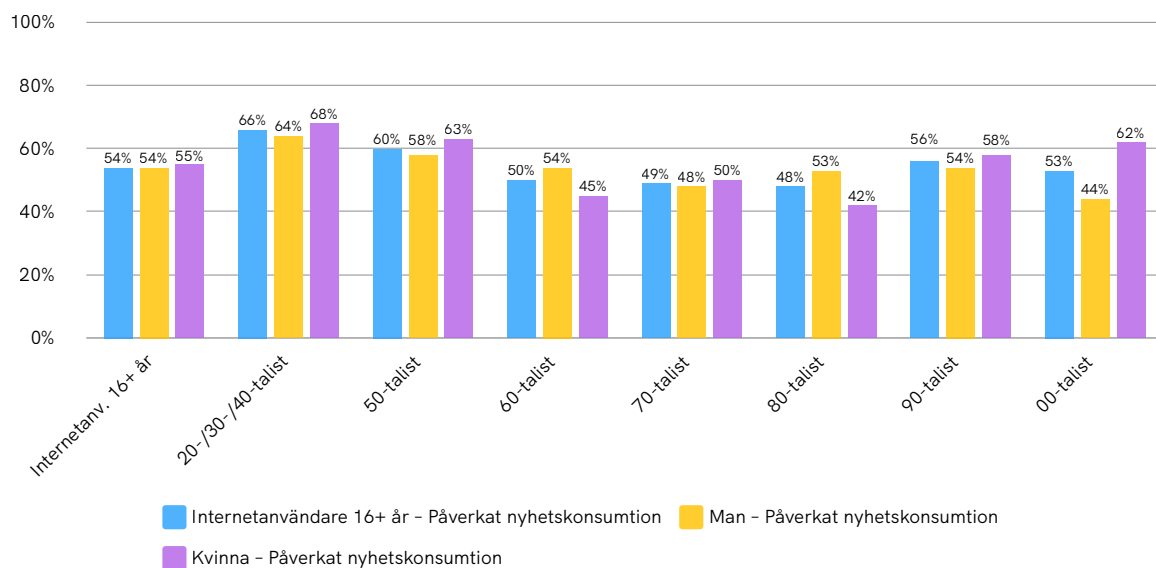
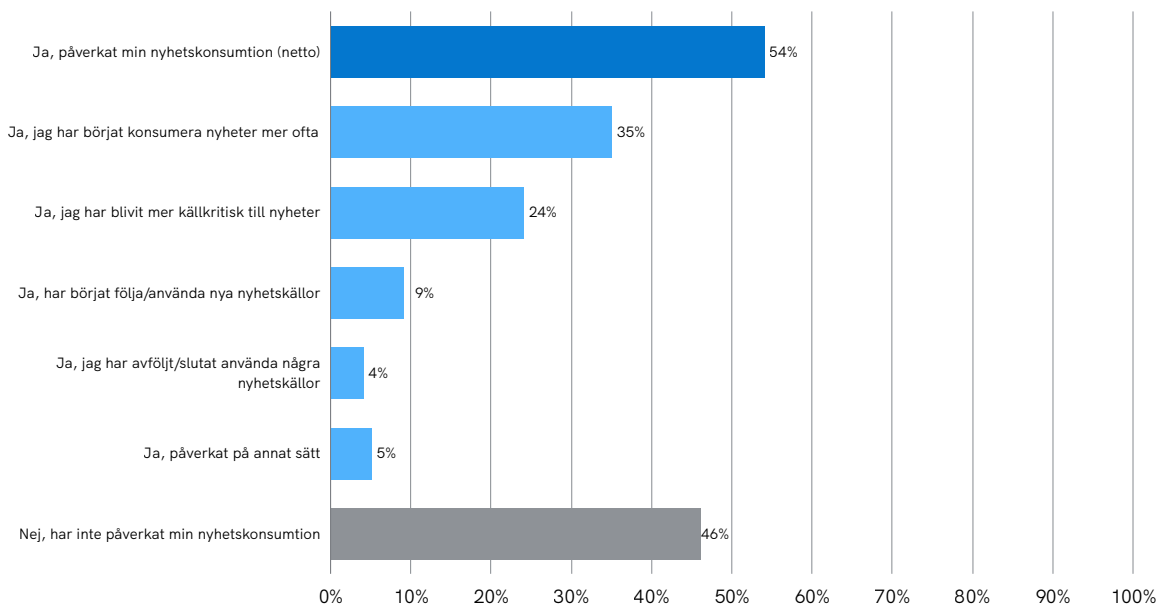

Diagram 7.17a-b, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2023 (Studie 2)

Hur har kriget i Ukraina påverkat svenskarnas nyhetskonsumtion?

Vid tolkning av resultatet i denna fråga är det viktigt att ha i åtanke att frågan endast besvarar hur många och vilka som på något sätt har ändrat sin nyhetskonsumtion efter att kriget i Ukraina bröt ut.

De som inte har ändrat sin nyhetskonsumtion på något sätt kan redan tidigare ha tagit del av nyheter på ett sätt som de tyckt varit på en tillräcklig nivå även efter att Ryssland startade krig mot Ukraina.

- Mer än hälften av svenskarna uppger att deras nyhetskonsumtion har påverkats av kriget i Ukraina.
- Allra mest har nyhetskonsumtionen påverkats bland de äldsta internetanvändarna födda på 20-, 30- och 40-talet.
- Män och kvinnor har påverkats i lika stor utsträckning men det skiljer sig åt i olika åldersgrupper. Män födda på 60- och 80-talet har i högre grad än jämnåriga kvinnor förändrat sin nyhetskonsumtion. Kvinnor (62%) födda på 00-talet har i sin tur förändrat sin nyhetskonsumtion i betydligt större utsträckning än jämnåriga män (44%).
- De flesta vars nyhetskonsumtion har påverkats av kriget i Ukraina uppger att de har börjat ta del av nyheter mer ofta.

“Läser mer tidningar och ser på TV och slukar allt om Ukraina.”
Kvinna, 85 år

- På andra plats hamnar att vara mer källkritisk till nyheter vilket var fjärde uppger att de har blivit efter att kriget i Ukraina bröt ut.

“Mycket mer kritisk och tittar på många källor för att kunna få en sådan neutral bild som möjligt.”
Man, 39 år

- På tredje plats kommer att man börjat använda nya nyhetskällor eller börjat följa nya personer.

“Har börjat följa mer utländsk media för nyansering och annan vinkling av nyhetsflödet.”
Kvinna, 49 år

- Fjärdeplaceringen är att man har slutat använda vissa nyhetskällor eller slutat följa vissa personer efter att kriget i Ukraina bröt ut.

“Läser mindre i kvällstidningarna då dessa bara förmedlar en svart bild av tillvaron och en domedagsbild av världen.”
Kvinna, 57 år

- Bland de som har svarat att kriget i Ukraina har påverkat deras nyhetskonsumtion på något annat sätt uppger flera att de istället har *minskat* sin konsumtion av nyheter. Detta för att nyheterna gav upphov till *“oro, ångest och mardrömmar”*.

“Jag har slutat kolla upp saker på nätet då det bidrog till sömnproblem och ökad ångest.”

Kvinna, 16 år

“Läser mindre. Klarar inte av att bli orolig konstant.”

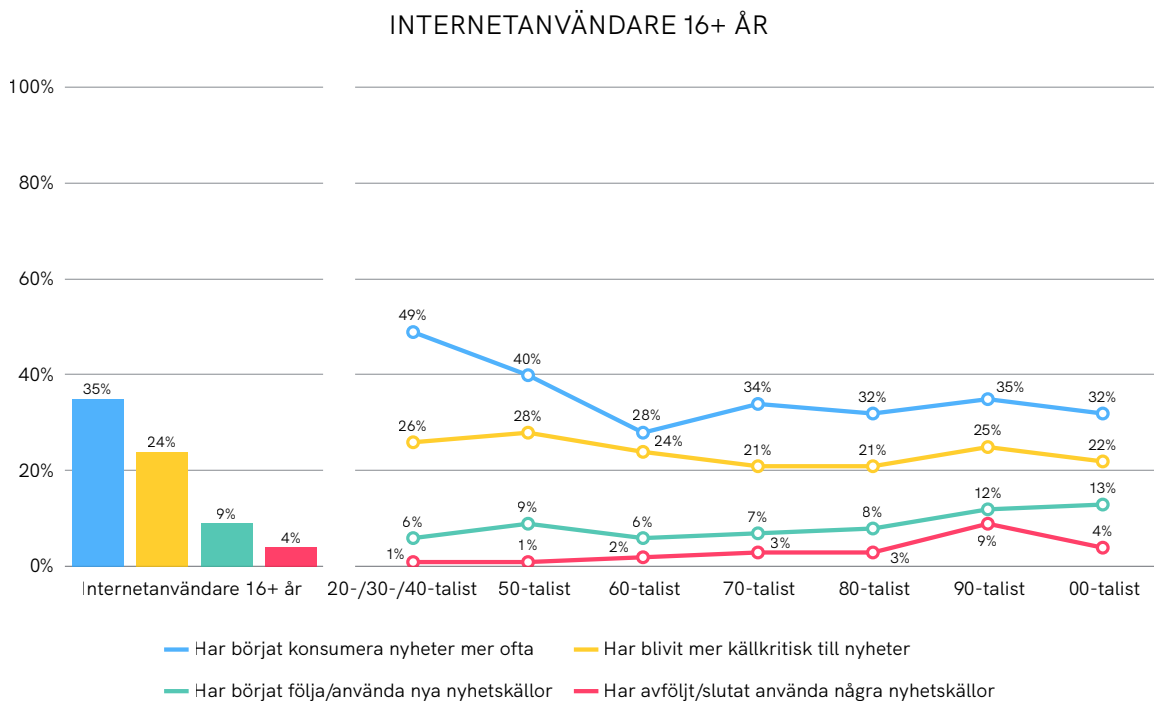
Kvinna, 29 år

“Jag tittar mindre på nyheter, följer inte allt dagligen eftersom jag inte orkar ha all världens elände på mina axlar.”

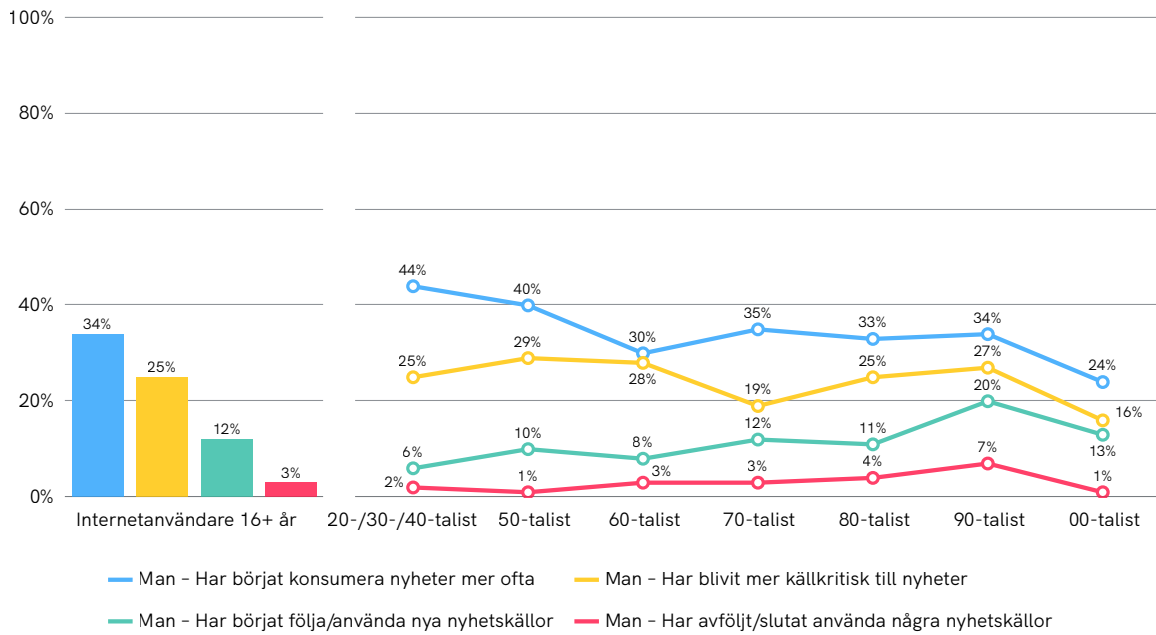
Man, 38 år

Var fjärde svensk mer källkritisk efter att kriget i Ukraina bröt ut

Fråga: Ryssland startade krig mot Ukraina i februari 2022. Har detta krig påverkat din nyhetskonsumention på något sätt och i så fall hur?

MAN

KVINNA

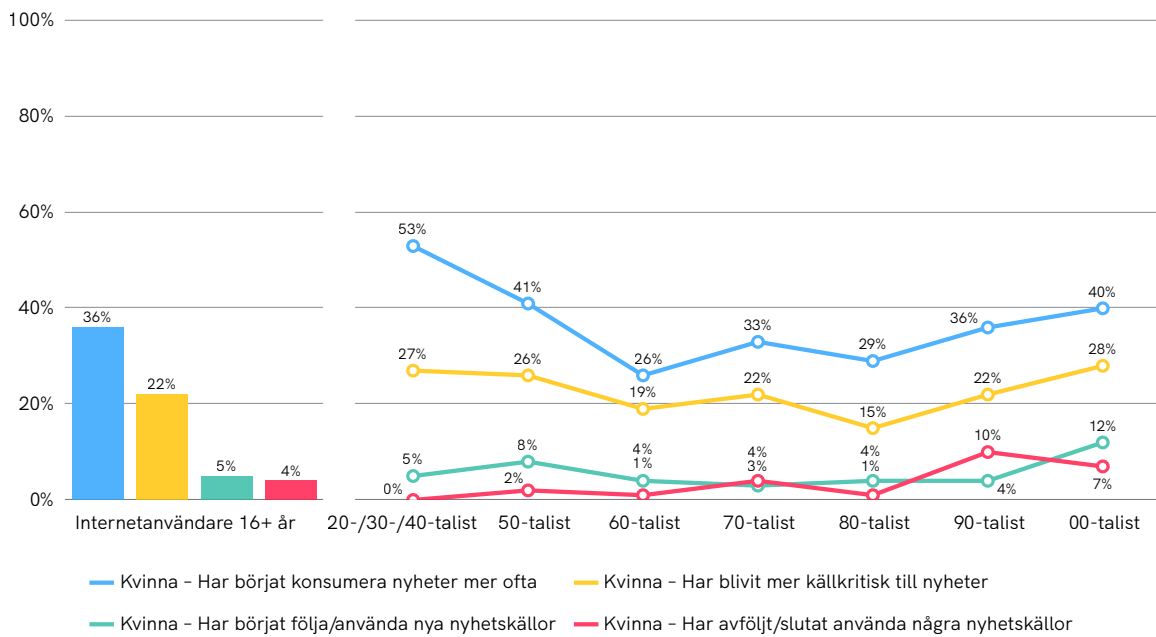

Diagram 7.18a-c, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2023 (Studie 2)

Vilka har börjat konsumera mer nyheter sedan kriget i Ukraina bröt ut?

- Mer än var tredje svensk har ökat sin nyhetskonsumtion efter att kriget i Ukraina bröt ut.
- Framför allt har de äldsta födda på 20-, 30- och 40-talet, och i synnerhet kvinnorna, ökat sin nyhetskonsumtion efter Rysslands invasion av Ukraina.

- I befolkningen är det marginellt fler kvinnor än män som har ökat sin nyhetskonsumtion efter att kriget i Ukraina bröt ut. Skillnaden mellan män (24%) och kvinnor (40%) är som störst bland de födda på 00-talet.

Vilka har blivit mer källkritiska sedan kriget i Ukraina bröt ut?

- Var fjärde svensk har blivit mer källkritisk efter att kriget i Ukraina bröt ut.
- Något fler män än kvinnor har blivit mer källkritiska sedan Ryssland invaderade Ukraina. Det skiljer sig dock en hel del åt i olika åldersgrupper.
- Betydligt fler män än kvinnor födda på 60-, 80- och 90-talet har blivit mer källkritiska efter att kriget i Ukraina bröt ut.
- Bland 00-talisterna har istället betydligt fler kvinnor (28%) än män (16%) blivit mer källkritiska efter att Ryssland startade krig mot Ukraina.

Vilka har börjat använda nya nyhetskällor sedan kriget i Ukraina bröt ut?

- Var tionde svensk har börjat följa nya personer eller använda nya nyhetskällor efter att kriget i Ukraina bröt ut.
- Framförallt har de yngre födda på 90- och 00-talet börjat använda nya nyhetskällor efter att Ryssland invaderade Ukraina.
- Mer än dubbelt så många män som kvinnor har börjat använda nya nyhetskällor. Störst är skillnaden mellan män (20%) och kvinnor (4%) födda på 90-talet.
- I fritext för nya nyhetskällor nämns framför allt BBC, CNN, Lars Wilderäng/Cornucopia och olika konton på Twitter.

“Cornucopia är enda trovärdiga svenska rapporteringen om kriget. Extremt kunnig med bra kommentarsfält. Ger siffror på Rysslands förluster, uppdateras regelbundet och trovärdig militärt.”

Man, 53 år

“Twitter! Genom att följa ukrainska, brittiska, polska, baltiska, finska osv. politiker, journalister mm får man reda på mycket mer och mycket bättre än genom att bara läsa svenska dagstidningar och se på SVT.”

Man, 46 år

Vilka har slutat använda vissa nyhetskällor sedan kriget i Ukraina bröt ut?

- 4 procent av svenskarna har slutat följa personer eller slutat använda vissa nyhetskällor efter att kriget i Ukraina bröt ut.
- Ungefär lika många män som kvinnor har slutat att använda vissa nyhetskällor efter att Ryssland invaderade Ukraina.
- Framförallt har 90-talisterna slutat att använda vissa nyhetskällor efter att Ryssland invaderade Ukraina. Kvinnor födda på 90-talet sticker ut genom att det är fler som har slutat än börjat använda olika nyhetskällor.

- I fritext är det något fler som nämner Aftonbladet än andra konkreta källor som de har slutat att använda efter att kriget i Ukraina bröt ut. Framför allt handlar dock svaren om att man dragit ner på nyheter i "många källor" för att nyheterna i sig påverkat måendet negativt.

"Slutat med nyhetsnotiser i telefon. Orkar inte få kontinuerlig matning av negativitet och "domedagsfeeds" blir för tungt."

Man, 34 år

Vill du veta mer om vilka beteendeförändringar svenskarna har gjort på nätet efter att kriget i Ukraina bröt ut, se *Kapitel 5 - Attityder till personliga data och övervakning på nätet* och avsnitt *Hur har kriget i Ukraina påverkat vårt beteende på nätet?*

Svenskarna vill inte ha riktad nätreklam, men tycker att polisen ska få ta del av privata konversationer online vid brottsmisstanke. Vi oroar oss för filterbubblor och näthat, men hyllar digitala böcker och tror på digitaliseringens positiva klimatpåverkan. Det här är det digitala Sverige år 2023.

Detta är ett kapitel ur undersökningen *Svenskarna och internet 2023*. Läs hela rapporten på webbplatsen svenskarnaochinternet.se.

Svenskarna och internet är en studie som genomförs av Internetstiftelsen. Med undersökningen vill vi bidra med fakta och insikter om hur användningen av internet i Sverige utvecklas. Vi vill ge förutsättningar till att digitaliseringen av det svenska samhället och näringslivet sker på välinformerad grund.

Internetstiftelsen är en oberoende, affärsdriven och allmännyttig organisation. Vi verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället. Vi ansvarar för internets svenska toppdomän .se och sköter drift och administration av toppdomänen .nu. Intäkterna från affärsverksamheten finansierar en rad satsningar i syfte att möjliggöra att människor kan nyttja internet på bästa sätt, och stimulera kunskapsdelning och innovation med inriktning på internet.

Exempel på våra satsningar är:

- Den här rapporten: *Svenskarna och internet*
- Start- och mötesplatsen Goto 10
- Folkbildningssatsningen Internetkunskap
- Det digitala museet Internetmuseum
- Lärresursen Digitala lektioner
- Konferensen Internetdagarna
- Mätverktyget Bredbandskollen

